

UNDANG-UNDANG MALAYSIA

CETAKAN SEMULA

Akta 303

AKTA UNDANG-UNDANG KELUARGA ISLAM (WILAYAH- WILAYAH PERSEKUTUAN) 1984

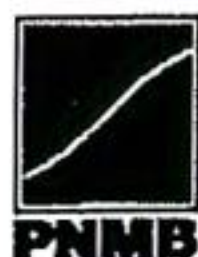
Mengandungi segala pindaan hingga 15 Mac 2005

DITERBITKAN OLEH
PESURUHJAYA PENYEMAK UNDANG-UNDANG, MALAYSIA
DI BAWAH KUASA AKTA PENYEMAKAN UNDANG-UNDANG 1968
SECARA USAHA SAMA DENGAN MALAYAN LAW JOURNAL SDN BHD
DAN PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BHD
2005

**AKTA UNDANG-UNDANG KELUARGA ISLAM
(WILAYAH-WILAYAH PERSEKUTUAN) 1984**

Tarikh Perkenan Diraja 27 Jun 1984

Tarikh penyiaran dalam *Warta* 28 Jun 1984

DISEDIAKAN UNTUK PENERBITAN OLEH
MALAYAN LAW JOURNAL SDN BHD
DAN DICETAK OLEH
PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD
CAWANGAN KUALA LUMPUR
2005

UNDANG-UNDANG MALAYSIA

Akta 303

AKTA UNDANG-UNDANG KELUARGA ISLAM (WILAYAH-WILAYAH PERSEKUTUAN) 1984

SUSUNAN SEKSYEN

BAHAGIAN I PERMULAAN

Seksyen

1. Tajuk ringkas, pemakaian, dan permulaan kuat kuasa
2. Tafsiran
3. Kecualian prerogatif
4. Pemakaian
5. Kriteria bagi memutuskan sama ada seseorang itu orang Islam
6. Perkahwinan yang masih berterusan hendaklah disifatkan sebagai didaftarkan di bawah Akta ini dan boleh dibubarkan hanya di bawah Akta ini

BAHAGIAN II PERKAHWINAN

7. Orang yang boleh mengahnikahkan perkahwinan
8. Umur minimum untuk perkahwinan
9. Pertalian yang melarang perkahwinan
10. Orang daripada agama lain
11. Perkahwinan tidak sah
12. Perkahwinan yang tidak boleh didaftarkan
13. Persetujuan dikehendaki

Seksyen

14. Perkahwinan seseorang perempuan
15. Pertunangan

Permulaan kepada Perkahwinan

16. Permohonan untuk kebenaran berkahwin
17. Mengeluarkan kebenaran berkahwin
18. Rujukan kepada dan tindakan oleh Hakim Syarie
19. Kebenaran perlu sebelum akad nikah
20. Tempat perkahwinan
21. Mas kahwin dan pemberian
22. Catatan dalam Daftar Perkahwinan
23. Poligami
24. Akad nikah perkahwinan di Kedutaan Malaysia, dsb., di luar negeri

BAHAGIAN III

PENDAFTARAN PERKAHWINAN

25. Pendaftaran
26. Surat perakuan nikah dan surat perakuan ta'liq
27. Melaporkan perkahwinan yang tidak sah atau menyalahi undang-undang
28. Pelantikan Ketua Pendaftar, Pendaftar, Timbalan dan Penolong Pendaftar Perkahwinan, Perceraian, dan Ruju' Orang Islam
29. Buku dan Daftar hendaklah disimpan mengenai semua perkahwinan
30. Salinan catatan hendaklah dihantar kepada Ketua Pendaftar
31. Pendaftaran perkahwinan luar negeri oleh orang yang bermastautin dalam Wilayah Persekutuan
32. Daftar yang tidak diakui di sisi undang-undang
33. Pendaftaran suka rela perkahwinan orang Islam yang diakadnikahkan dahulunya di bawah mana-mana undang-undang
34. Kesan pendaftaran di sisi undang-undang

BAHAGIAN IV

PENALTI DAN PELBAGAI PERUNTUKAN YANG BERHUBUNGAN
DENGAN AKAD NIKAH DAN PENDAFTARAN PERKAHWINAN

Seksyen

- 35. Tidak hadir di hadapan Pendaftar dalam masa yang ditetapkan
- 36. Pelanggaran terhadap seksyen 32
- 37. Gangguan terhadap perkahwinan
- 38. Akuan atau pernyataan palsu untuk mendapatkan perkahwinan
- 39. Akad nikah perkahwinan yang tidak dibenarkan
- 40. Kesalahan yang berhubungan dengan akad nikah perkahwinan
- 41. Kebenaran untuk mendakwa
- 42. Pembetulan kesilapan
- 43. Pemeriksaan Daftar Perkahwinan dan indeks perkahwinan
- 44. Bukti

BAHAGIAN V

PEMBUBARAN PERKAHWINAN

- 45. Takat kuasa untuk membuat apa-apa perintah
- 46. Pertukaran agama
- 47. Perceraian dengan talaq atau dengan perintah
- 48. Timbang tara oleh Hakam
- 49. Perceraian khul' atau cerai tebus talaq
- 50. Perceraian di bawah ta'liq atau janji
- 50A. Perceraian dengan li'an
- 51. Hidup semula sebagai suami isteri atau ruju'
- 52. Perintah untuk membubarkan perkahwinan atau untuk fasakh
- 53. Anggapan mati
- 54. Penyenggaraan Daftar Perceraian dan Pembatalan
- 55. Pendaftaran perceraian
- 55A. Pendaftaran perceraian di luar Mahkamah
- 56. Mut'ah atau pemberian sugu hati kepada perempuan yang diceraikan tanpa sebab yang patut

Seksyen

- 57. Hak terhadap mas kahwin, dsb., tidak akan tersentuh
- 58. Kuasa Mahkamah memerintah pembahagian harta sepencarian

BAHAGIAN VI

NAFKAH ISTERI, ANAK DAN LAIN-LAIN

- 59. Kuasa Mahkamah memerintah nafkah bagi isteri, dan kesan nusyuz
- 60. Kuasa Mahkamah memerintah nafkah bagi seseorang tertentu
- 61. Pentaksiran nafkah
- 62. Kuasa Mahkamah untuk memerintahkan jaminan diberi bagi nafkah
- 63. Mengkompaun nafkah
- 64. Tempoh perintah nafkah
- 65. Hak terhadap nafkah atau pemberian selepas perceraian
- 66. Kuasa Mahkamah untuk mengubah perintah nafkah
- 67. Kuasa Mahkamah untuk mengubah perjanjian nafkah
- 68. Nafkah yang kena dibayar di bawah perintah Mahkamah tidak boleh dipindahkan hak miliknya
- 69. Menuntut tunggakan nafkah
- 70. Nafkah sementara
- 71. Hak tempat tinggal
- 72. Kewajipan menanggung nafkah anak
- 73. Kuasa Mahkamah memerintahkan nafkah bagi kanak-kanak
- 74. Kuasa bagi Mahkamah memerintahkan jaminan bagi nafkah seseorang anak
- 75. Kuasa bagi Mahkamah mengubah perintah mengenai jagaan atau nafkah seseorang anak
- 76. Kuasa bagi Mahkamah mengubah perjanjian jagaan atau nafkah seseorang anak
- 77. Menuntut tunggakan nafkah seseorang anak
- 78. Kewajipan menanggung nafkah kanak-kanak yang diterima sebagai ahli keluarga
- 79. Tempoh perintah bagi nafkah anak
- 80. Kewajipan menanggung nafkah anak-anak tidak sah taraf

BAHAGIAN VII

JAGAAN

Hadhanah atau Jagaan Kanak-kanak

Seksyen

81. Orang yang berhak menjaga kanak-kanak
82. Kelayakan yang perlu untuk jagaan
83. Bagaimana hak jagaan hilang
84. Tempoh jagaan
85. Jagaan anak-anak tidak sah taraf
86. Kuasa Mahkamah membuat perintah mengenai jagaan
87. Perintah tertakluk kepada syarat-syarat

Jagaan ke atas Orang dan Harta

88. Orang yang berhak kepada jagaan
89. Kuasa ke atas harta tak alih dan harta alih
90. Pelantikan penjaga oleh Mahkamah
91. Pelantikan ibu sebagai penjaga melalui wasiat
92. Penjaga bersama dengan ibu
93. Perubahan kuasa penjaga harta
94. Pemecatan penjaga
95. Jaminan hendaklah diberi
96. Had kuasa bagi penjaga yang dilantik oleh Mahkamah
97. Penjaga tidak boleh memberi akuan penyelesaian mengenai harta modal
98. Penjaga boleh menanggung kanak-kanak daripada pendapatan
99. Perintah khas mengenai harta kecil
100. Permohonan untuk mendapatkan pendapat, dsb.
101. Perintah larangan oleh Mahkamah
102. Penjaga bagi anak yatim
103. (*Dipotong*)
104. Mahkamah hendaklah mengambil kira tentang nasihat pegawai kebajikan, dsb.

Seksyen

105. Kuasa Mahkamah untuk menghalang anak dibawa keluar dari Malaysia

Relif-relif Lain

106. Kuasa bagi Mahkamah membatalkan dan menghalang perpindahan yang dimaksudkan untuk mengecewakan tuntutan nafkah
107. Injunksi terhadap gangguan

BAHAGIAN VIII

PELBAGAI

108. Pengiktirafan perkahwinan orang Islam yang dilakukan di luar Wilayah Persekutuan
109. Pengiktirafan perkahwinan yang dilakukan di Kedutaan, dsb., di Wilayah Persekutuan

Kesahtarafan Anak

110. Siapakah yang dikaitkan sebagai bapa
111. Kelahiran lebih empat tahun selepas pembubaran perkahwinan
112. Kelahiran selepas pengakuan bahawa 'iddah telah tamat
113. Persetubuhan syubhah
114. Syarat-syarat bagi pengakuteraan yang sah
115. Anggapan daripada pengakuteraan boleh dipatahkan
116. Pengakuteraan oleh perempuan yang sedang dalam 'iddah
117. Mengakuterima seorang lain sebagai ibu atau bapa
118. Pengakuteraan lain daripada sebagai anak, ibu, atau bapa
119. Pengakuteraan tidak boleh dibatalkan

Perintah supaya Hidup Bersama Semula

120. Permohonan oleh isteri yang ditinggal langsung

Rayuan

121. Rayuan
122. (Dipotong)

*Undang-Undang Keluarga Islam
(Wilayah-Wilayah Persekutuan)*

9

BAHAGIAN IX

PENALTI

Seksyen

- 123. Poligami tanpa kebenaran Mahkamah
- 124. Perceraian di luar Mahkamah dan tanpa kebenaran Mahkamah
- 125. Tidak membuat laporan
- 126. Meninggal langsung isteri
- 127. Menganiaya isteri
- 128. Tidak memberi keadilan yang sewajarnya kepada isteri
- 129. Isteri tidak menurut perintah
- 130. Jadi murtad untuk membatalkan perkahwinan
- 131. Persetubuhan luar nikah antara orang yang bercerai
- 132. Kecuaian dengan sengaja untuk mematuhi perintah
- 133. Percubaan dan subahat

BAHAGIAN X

AM

- 134. Kuasa bagi membuat kaedah-kaedah
- 135. Pemberhentian pemakaian Enakmen Selangor 3 tahun 1952

JADUAL

UNDANG-UNDANG MALAYSIA**Akta 303****AKTA UNDANG-UNDANG KELUARGA ISLAM
(WILAYAH-WILAYAH PERSEKUTUAN) 1984**

Suatu Akta bagi mengkanunkan peruntukan tertentu Undang-Undang Keluarga Islam mengenai perkahwinan, perceraian, nafkah, jagaan, dan perkara lain berkaitan dengan kehidupan keluarga.

[29 April 1987, P.U.(B)236/1987]

MAKA INILAH DIPERBUAT UNDANG-UNDANG oleh Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dengan nasihat dan persetujuan Dewan Negara dan Dewan Rakyat yang bersidang dalam Parlimen, dan dengan kuasa daripadanya, seperti berikut:

BAHAGIAN I**PERMULAAN****Tajuk ringkas, pemakaian dan permulaan kuat kuasa**

1. (1) Akta ini bolehlah dinamakan Akta Undang-Undang Keluarga Islam (Wilayah-Wilayah Persekutuan) 1984 dan terpakai hanya bagi Wilayah-Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan Labuan.*

(2) Akta ini hendaklah mula berkuat kuasa pada tarikh yang ditetapkan oleh Yang di-Pertuan Agong melalui pemberitahuan dalam *Warta*.

*CATATAN — Akta ini dipeluaskan ke Wilayah Persekutuan Putrajaya melalui Perintah Wilayah Persekutuan Putrajaya (Pemerluasan dan Ubah Suaian Akta Undang-Undang Keluarga Islam (Wilayah Persekutuan) 1984) 2002 — lihat P.U.(A)247/2002

Tafsiran

2. (1) Dalam Akta ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang berlainan—

“Akta Pentadbiran” ertinya Akta Pentadbiran Undang-Undang Islam (Wilayah-Wilayah Persekutuan) 1993 [*Akta 505*];

“anak dara” ertinya seorang perempuan yang belum pernah bersetubuh, sama ada sudah berkahwin atau belum;

“baligh” ertinya umur baligh mengikut Hukum Syarak;

“balu” ertinya perempuan yang suaminya telah mati;

“bermastautin” ertinya tinggal tetap atau pada kelazimannya tinggal dalam sesuatu kawasan yang tertentu;

“darar syarie” ertinya bahaya yang menyentuh isteri mengenai agama, nyawa, tubuh badan, akal fikiran, akhlak atau harta benda mengikut kebiasaan yang diakui oleh Hukum Syarak;

“duda” ertinya lelaki yang isterinya telah mati;

“Enakmen Pentadbiran” ertinya Enakmen Pentadbiran Hukum Syarak 1952 [*En. Selangor 3 tahun 1952*] bagi Negeri Selangor—

(a) berhubung dengan Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, sebagaimana yang diubahsuaikan oleh Perintah-Perintah Wilayah Persekutuan (Pengubahsuaian Enakmen Pentadbiran Hukum Syarak) 1974 [*P.U.(A)44/1974*], 1981 [*P.U.(A)390/1981*] dan 1988 [*P.U.(A)163/1988*, *P.U.(A)263/1988*] yang dibuat menurut subseksyen 6(4) Akta Perlembagaan (Pindaan) (No. 2) 1973 [*Akta A206*] dan berkuat kuasa di dalam Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur menurut kuasa subseksyen 6(1) Akta itu; dan

(b) berhubung dengan Wilayah Persekutuan Labuan, sebagaimana yang diubahsuaikan dan diperluaskan melalui Perintah Wilayah Persekutuan Labuan (Pengubahsuaian dan Perluasan Enakmen Pentadbiran Hukum Syarak) 1985 [*P.U.(A)352/1985*] yang dibuat menurut seksyen 7 Akta Perlembagaan (Pindaan) (No. 2) 1984 [*Akta A585*];

“fasakh” ertinya pembubaran nikah disebabkan oleh sesuatu hal keadaan yang diharuskan oleh Hukum Syarak mengikut seksyen 52;

“Hakim Syarie” atau “Hakim” ertinya Hakim Mahkamah Tinggi Syariah yang dilantik di bawah subseksyen 43(1) Akta Pentadbiran;

“harta sepencarian” ertinya harta yang diperolehi bersama oleh suami isteri semasa perkahwinan berkuat kuasa mengikut syarat-syarat yang ditentukan oleh Hukum Syarak;

“Hukum Syarak” ertinya Undang-Undang Islam mengikut mana-mana Mazhab yang diiktiraf;

“janda” ertinya perempuan yang telah bernikah dan diceraikan setelah bersetubuh;

“kariah masjid” berhubung dengan sesuatu masjid, ertinya kawasan, sempadan yang ditetapkan di bawah seksyen 75 Akta Pentadbiran;

“Ketua Pendaftar” ertinya seorang Ketua Pendaftar Perkahwinan, Penceraian dan Ruju’ Orang Islam yang dilantik di bawah seksyen 28;

“Ketua Pendakwa Syarie” ertinya pegawai yang dilantik di bawah subseksyen 58(1) Akta Pentadbiran;

“Kitabiyah” ertinya—

- (a) seorang perempuan dari keturunan Bani Ya’qub; atau
- (b) seorang perempuan Nasrani dari keturunan orang Nasrani sebelum Nabi Muhammad menjadi Rasul; atau
- (c) seorang perempuan Yahudi dari keturunan orang Yahudi sebelum Nabi Isa menjadi Rasul;

“Mahkamah” atau “Mahkamah Syariah” ertinya Mahkamah Rendah Syariah atau Mahkamah Tinggi Syariah yang ditubuhkan di bawah seksyen 40 Akta Pentadbiran;

“Mahkamah Rayuan Syariah” ertinya Mahkamah Rayuan Syariah yang ditubuhkan di bawah subseksyen 40(3) Akta Pentadbiran;

“Majlis” ertinya Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan yang ditubuhkan di bawah seksyen 4 Akta Pentadbiran;

“mas kahwin” ertinya pembayaran kahwin yang wajib dibayar di bawah Hukum Syarak oleh suami kepada isteri pada masa perkahwinan diakadnikahkan, sama ada berupa wang yang sebenarnya dibayar atau diakui sebagai hutang dengan atau tanpa

jaminan, atau berupa sesuatu yang, menurut Hukum Syarak, dapat dinilai dengan wang;

“mut’ah” ertinya bayaran sugu hati yang diberi dari segi Hukum Syarak kepada isteri yang diceraikan;

“nasab” ertinya keturunan yang berasaskan pertalian darah yang sah;

“Peguam Syarie” ertinya orang yang diterima di bawah seksyen 59 Akta Pentadbiran sebagai Peguam Syarie;

“pemberian” ertinya pemberian sama ada dalam bentuk wang atau benda yang diberikan oleh suami kepada isteri pada masa perkahwinan;

“Pendaftar” ertinya Pendaftar Kanan Perkahwinan, Penceraian, dan Ruju’ Orang Islam yang dilantik di bawah seksyen 28, dan termasuk Pendaftar dan Penolong Pendaftar;

“persetubuhan syubhah” ertinya persetubuhan yang dilakukan di atas anggapan sah akad nikah akan tetapi sebenarnya akad itu tidak sah (fasid) atau persetubuhan yang berlaku secara tersilap dan termasuk mana-mana persetubuhan yang tidak dihukum Had dalam Islam;

“ruju” ertinya perkembalian kepada nikah yang asal;

“sesusuan” ertinya penyusuan bayi dengan perempuan yang bukan ibu kandungnya sekurang-kurangnya sebanyak lima kali yang mengenyangkan dalam masa umurnya dua tahun ke bawah;

“ta’liq” ertinya lafaz perjanjian yang dibuat oleh suami selepas akad nikah mengikut Hukum Syarak dan peruntukan Akta ini;

“tarikh yang ditetapkan” ertinya tarikh yang ditetapkan di bawah subseksyen 1(2) untuk mula berkuatkuasanya Akta ini;

“thayyib” ertinya perempuan yang pernah bersetubuh;

“tidak sah taraf”, berhubung dengan seseorang anak, ertinya dilahirkan di luar nikah dan bukan anak dari persetubuhan syubhah;

“wali Mujbir” ertinya bapa atau datuk sebelah bapa dan ke atas;

“wali Raja” ertinya wali yang ditauliahkan oleh Yang di-Pertuan Agong, dalam hal Wilayah-Wilayah Persekutuan, Melaka, Pulau Pinang, Sabah dan Sarawak, atau oleh Raja, dalam

hal sesuatu Negeri lain, untuk mengahwinkan perempuan tidak mempunyai wali dari nasab;

“Wilayah Persekutuan”* ertinya Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur atau Labuan, mengikut mana-mana yang dikehendaki;

“Wilayah-Wilayah Persekutuan”** ertinya Wilayah-Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan Labuan.

(2) Semua perkataan dan ungkapan yang digunakan dalam Akta ini dan yang tidak ditakrifkan dalamnya tetapi ditakrifkan dalam Akta Tafsiran 1948 dan 1967 [*Akta 388*] hendaklah mempunyai erti yang diberi kepadanya masing-masing oleh Akta itu.

(3) Bagi mengelakkan keraguan tentang identiti atau pentafsiran perkataan-perkataan dan ungkapan-ungkapan yang digunakan dalam Akta ini yang disenaraikan dalam Jadual, rujukan bolehlah dibuat kepada bentuk skrip bahasa Arab bagi perkataan dan ungkapan itu yang ditunjukkan berseparang dengan dengannya dalam Jadual itu.

(4) Yang di-Pertuan Agong boleh dari semasa ke semasa meminda, memotong daripada, atau menambah kepada, Jadual itu.

Kecualian prerogatif

3. Tiada apa-apa jua yang terkandung dalam Akta ini boleh mengurangkan atau menyentuh hak prerogatif dan kuasa Yang di-Pertuan Agong sebagai Ketua agama Islam dalam Wilayah-Wilayah Persekutuan, sebagaimana yang ditetapkan dan dinyatakan dalam Perlembagaan Persekutuan.

Pemakaian

4. Kecuali sebagaimana diperuntukkan dengan nyata selainnya, Akta ini terpakai bagi semua orang Islam yang tinggal dalam Wilayah Persekutuan dan bagi semua orang Islam yang bermastautin dalam Wilayah Persekutuan tetapi tinggal di luar Wilayah Persekutuan.

* *CATATAN* — Bagi pemakaian di Wilayah Persekutuan Putrajaya, menggantikan perkataan “Kuala Lumpur atau Labuan” dengan perkataan “Kuala Lumpur, Labuan atau Putrajaya” — *lihat* perenggan 4(b) P.U.(A)247/2002

***CATATAN* — Bagi pemakaian di Wilayah Persekutuan Putrajaya, menggantikan perkataan “Kuala Lumpur dan Labuan” dengan perkataan “Kuala Lumpur, Labuan dan Putrajaya” — *lihat* perenggan 4(c) P.U.(A)247/2002

Kriteria bagi memutuskan sama ada seseorang itu orang Islam

5. Jika bagi maksud Akta ini timbul apa-apa soal tentang sama ada seseorang itu orang Islam, soal itu hendaklah diputuskan mengikut kriteria reputasi am, tanpa membuat apa-apa percubaan untuk mempersoalkan keimanan, kepercayaan, kelakuan, perangai, watak, perbuatan, atau kemungkiran orang itu.

Perkahwinan yang masih berterusan hendaklah disifatkan sebagai didaftarkan di bawah Akta ini dan boleh dibubarkan hanya di bawah Akta ini

6. (1) Tiada apa-apa jua dalam Akta ini boleh menyentuh kesahan sesuatu perkahwinan Islam yang telah diakadnikahkan di bawah mana-mana jua undang-undang di mana-mana jua pun sebelum tarikh yang ditetapkan.

(2) Perkahwinan sedemikian, jika sah di bawah undang-undang yang di bawahnya ia telah diakadnikahkan, hendaklah disifatkan sebagai didaftarkan di bawah Akta ini.

(3) Tiap-tiap perkahwinan sedemikian, melainkan jika tidak sah di bawah undang-undang yang di bawahnya ia telah diakadnikahkan, hendaklah berterusan sehingga dibubarkan—

- (a) dengan kematian salah seorang daripada pihak-pihak yang berkahwin itu;
- (b) dengan apa-apa talaq sebagaimana yang dilafazkan di bawah Akta ini;
- (c) dengan perintah Mahkamah yang mempunyai bidang kuasa wibawa; atau
- (d) dengan penetapan pembatalan yang dibuat oleh Mahkamah yang mempunyai bidang kuasa wibawa.

BAHAGIAN II**PERKAHWINAN****Orang yang boleh mengkadnikahkan perkahwinan**

7. (1) Sesuatu perkahwinan di Wilayah Persekutuan hendaklah mengikut peruntukan Akta ini dan hendaklah diakadnikahkan mengikut Hukum Syarak oleh—

- (a) wali di hadapan Pendaftar;
- (b) wakil wali di hadapan dan dengan kebenaran Pendaftar;
atau
- (c) Pendaftar sebagai wakil wali.

(2) Jika suatu perkahwinan itu melibatkan seorang perempuan yang tiada mempunyai wali dari nasab, mengikut Hukum Syarak, perkahwinan itu hendaklah diakadnikahkan hanya oleh wali Raja.

Umur minimum untuk perkahwinan

8. Tiada suatu perkahwinan boleh diakadnikahkan di bawah Akta ini jika lelaki itu berumur kurang daripada lapan belas tahun atau perempuan itu berumur kurang daripada enam belas tahun kecuali jika Hakim Syarie telah memberi kebenarannya secara bertulis dalam hal keadaan tertentu.

Pertalian yang melarang perkahwinan

9. (1) Tiada seseorang lelaki atau perempuan, mengikut mana-mana yang berkenaan, boleh, oleh sebab nasab, berkahwin dengan—

- (a) ibunya atau bapanya;
- (b) neneknya hingga ke atas sama ada dari sebelah bapa atau dari sebelah ibu;
- (c) anak perempuannya atau anak lelakinya dan cucu perempuannya atau cucu lelakinya hingga ke bawah;
- (d) saudara perempuan atau saudara lelaki seibu sebapa, saudara perempuan atau saudara lelaki sebapa, dan saudara perempuan atau saudara lelaki seibu;
- (e) anak perempuan atau anak lelaki kepada saudara lelaki atau saudara perempuan hingga ke bawah;
- (f) ibu saudara atau bapa saudara sebelah bapanya hingga ke atas;
- (g) ibu saudara atau bapa saudara sebelah ibunya hingga ke atas.

(2) Tiada seseorang lelaki atau perempuan, mengikut mana-mana yang berkenaan, boleh, oleh sebab pertalian kahwin, berkahwin dengan—

- (a) ibu mertuanya atau bapa mertuanya hingga ke atas;
- (b) ibu tirinya atau bapa tirinya, iaitu isteri bapanya atau suami ibunya;
- (c) nenek tirinya, iaitu isteri atau suami kepada nenek lelakinya, atau nenek perempuannya, sama ada dari sebelah bapa atau sebelah ibu;
- (d) menantunya;
- (e) anak perempuan atau anak lelaki tirinya hingga ke bawah daripada isteri atau suami yang perkahwinan itu telah disatukan.

(3) Tiada seseorang lelaki atau perempuan, mengikut mana-mana yang berkenaan, boleh, oleh sebab sesusuan, berkahwin dengan seseorang perempuan atau lelaki yang ada hubungan dengannya melalui penyusuan di mana, jika hubungan itu adalah melalui kelahiran dan bukan melalui penyusuan, perempuan atau lelaki itu tetap dilarang berkahwin dengannya oleh sebab nasab atau pertalian kahwin.

(4) Tiada seseorang lelaki boleh mempunyai dua isteri pada satu masa jika isteri-isteri itu adalah bertalian antara satu sama lain melalui nasab, pertalian kahwin, atau sesusuan dan pertalian itu adalah daripada jenis yang, jika salah seorang daripada mereka adalah seorang lelaki, menjadikan perkahwinan antara mereka tetap tidak sah di sisi Hukum Syarak.

Orang daripada agama lain

10. (1) Tiada seseorang lelaki boleh berkahwin dengan seseorang bukan Islam kecuali seorang Kitabiyah.

(2) Tiada seseorang perempuan boleh berkahwin dengan seseorang bukan Islam.

Perkahwinan tidak sah

11. Suatu perkahwinan adalah tidak sah melainkan jika cukup semua syarat yang perlu, menurut Hukum Syarak, untuk menjadikannya sah.

Perkahwinan yang tidak boleh didaftarkan

12. (1) Suatu perkahwinan yang melanggar dengan Akta ini tidak boleh didaftarkan di bawah Akta ini.

(2) Walau apa pun subseksyen (1) dan tanpa menjejaskan subseksyen 40(2), sesuatu perkahwinan yang telah diupacarakan berlawanan dengan mana-mana peruntukan Bahagian ini tetapi sebaliknya sah mengikut Hukum Syarak boleh didaftarkan di bawah Akta ini dengan perintah daripada Mahkamah.

Persetujuan dikehendaki

13. Suatu perkahwinan adalah tidak diakui dan tidak boleh didaftarkan di bawah Akta ini melainkan kedua-dua pihak kepada perkahwinan itu telah bersetuju terhadapnya, dan sama ada—

- (a) wali pihak perempuan telah bersetuju terhadap perkahwinan itu mengikut Hukum Syarak; atau
- (b) Hakim Syarie yang mempunyai bidang kuasa di tempat di mana pihak perempuan itu bermastautin atau seseorang yang diberi kuasa secara am atau khas bagi maksud itu oleh Hakim Syarie itu telah, selepas penyiasatan wajar di hadapan semua pihak yang berkenaan, memberi persetujuannya terhadap perkahwinan itu oleh wali Raja mengikut Hukum Syarak; persetujuan tersebut boleh diberi jika perempuan tiada mempunyai wali dari nasab mengikut Hukum Syarak atau jika wali tidak dapat ditemui atau jika wali enggan memberikan persetujuannya tanpa sebab yang mencukupi.

Perkahwinan seseorang perempuan

14. (1) Tiada seseorang perempuan boleh, dalam masa perkahwinannya dengan seorang lelaki berterusan, berkahwin dengan seseorang lelaki lain.

(2) Jika perempuan itu adalah seorang janda—

- (a) tertakluk kepada perenggan (c), dia tidak boleh, pada bila-bila masa sebelum tamat tempoh 'iddahnya yang dikira mengikut Hukum Syarak, berkahwin dengan seseorang melainkan kepada lelaki yang akhir dia telah bercerai;

(b) dia tidak boleh berkahwin melainkan dia telah mengemukakan—

- (i) suatu surat perakuan cerai yang sah yang dikeluarkan di bawah undang-undang yang pada masa itu berkuat kuasa; atau
- (ii) suatu salinan yang diperakui bagi catatan yang berkaitan dengan perceraian dalam daftar perceraian yang berkenaan; atau
- (iii) suatu perakuan, yang boleh diberi atas permohonannya selepas penyiasatan yang wajar oleh Hakim Syarie yang mempunyai bidang kuasa di tempat di mana permohonan itu dibuat, yang bermaksud bahawa dia adalah seorang janda;

(c) jika perceraian itu adalah dengan *ba-in kubra*, iaitu tiga talaq, dia tidak boleh berkahwin semula dengan suaminya yang dahulu itu melainkan dia telah berkahwin dengan sah dengan seorang lain dan dia telah disetubuhi oleh seorang lain itu dalam perkahwinan itu dan perkahwinan itu dibubarkan kemudiannya dengan sah dan setelah habis 'iddahnya.

(3) Jika perempuan itu mendakwa telah bercerai sebelum dia telah disetubuhi oleh suaminya dalam perkahwinan itu, dia tidak boleh, dalam masa 'iddah perceraian biasa, berkahwin dengan seseorang yang lain daripada suaminya yang dahulu itu, kecuali dengan kebenaran Hakim Syarie yang mempunyai bidang kuasa di tempat pengantin perempuan itu bermastautin.

(4) Jika perempuan itu adalah seorang balu—

- (a) dia tidak boleh berkahwin dengan seseorang pada bila-bila masa sebelum tamat tempoh 'iddahnya yang dikira mengikut Hukum Syarak;
- (b) dia tidak boleh berkahwin melainkan dia telah mengemukakan surat perakuan kematian suaminya atau dengan cara lain membuktikan kematian suaminya.

Pertunangan

15. Jika seseorang telah mengikat suatu pertunangan mengikut Hukum Syarak, sama ada secara lisan atau secara bertulis, dan sama ada secara bersendirian atau melalui seorang perantaraan, dan kemudiannya enggan berkahwin dengan pihak yang satu lagi

itu tanpa apa-apa sebab yang sah manakala pihak yang satu lagi bersetuju berkahwin dengannya, maka pihak yang mungkir adalah bertanggung memulangkan pemberian pertunangan, jika ada, atau nilainya dan membayar apa-apa wang yang telah dibelanjakan dengan suci hati oleh atau untuk pihak yang satu lagi untuk membuat persediaan bagi perkahwinan itu, dan yang demikian boleh dituntut melalui tindakan dalam Mahkamah.

Permulaan kepada Perkahwinan

Permohonan untuk kebenaran berkahwin

16. (1) Apabila dikehendaki untuk mengakadnikahkan sesuatu perkahwinan dalam Wilayah Persekutuan, tiap-tiap satu pihak kepada perkahwinan yang dicadangkan itu hendaklah memohon dalam borang yang ditetapkan untuk kebenaran berkahwin kepada Pendaftar bagi kariah masjid di mana pihak perempuan itu bermastautin.

(2) Jika pihak lelaki bermastautin di kariah masjid yang berlainan dari kariah masjid pihak perempuan, atau bermastautin di mana-mana Negeri, permohonannya hendaklah mengandungi atau disertai dengan kenyataan Pendaftar bagi kariah masjidnya atau oleh pihak berkuasa yang hak bagi Negeri itu, mengikut mana yang berkenaan, yang bermaksud bahawa sejauh yang dapat dipastikannya perkara yang disebut dalam permohonan itu adalah benar.

(3) Permohonan tiap-tiap satu pihak hendaklah disampaikan kepada Pendaftar sekurang-kurangnya tujuh hari sebelum tarikh yang dicadangkan bagi perkahwinan itu, tetapi Pendaftar boleh membenarkan masa yang lebih singkat dalam mana-mana kes tertentu.

(4) Permohonan kedua-dua pihak hendaklah dianggap sebagai suatu permohonan bersama.

Mengeluarkan kebenaran berkahwin

17. Tertakluk kepada seksyen 18, Pendaftar, apabila berpuas hati tentang kebenaran perkara yang disebut dalam permohonan itu, tentang sahnyanya perkahwinan yang dicadangkan itu, dan, jika pihak lelaki itu sudah berkahwin, bahawa kebenaran yang dikehendaki oleh seksyen 23 telah diberi, hendaklah, pada bila-bila masa selepas permohonan itu dan setelah dibayar fi yang ditetapkan, mengeluarkan kepada pemohon kebenarannya untuk berkahwin dalam borang yang ditetapkan.

Rujukan kepada dan tindakan oleh Hakim Syarie

18. (1) Dalam mana-mana kes berikut, iaitu—

- (a) jika salah satu pihak kepada perkahwinan yang dicadangkan itu adalah di bawah umur yang dinyatakan dalam seksyen 8; atau
- (b) jika pihak perempuan adalah seorang janda subseksyen 14(3) terpakai baginya; atau
- (c) jika pihak perempuan tidak mempunyai wali dari nasab mengikut Hukum Syarak,

maka Pendaftar hendaklah, sebagai ganti bertindak di bawah seksyen 17, merujuk permohonan itu kepada Hakim Syarie yang mempunyai bidang kuasa di tempat perempuan itu bermastautin.

(2) Hakim Syarie, apabila berpuas hati tentang kebenaran perkara-perkara yang disebut dalam permohonan itu dan tentang sahnyanya perkahwinan yang dicadangkan itu dan bahawa kes itu adalah kes yang mewajarkan pemberian kebenaran bagi maksud seksyen 8, atau kebenaran bagi maksud subseksyen 14(3), atau persetujuannya terhadap perkahwinan itu diakadnikahkan oleh wali Raja bagi maksud subseksyen perenggan 13(b), mengikut mana-mana yang berkenaan, hendaklah, pada bila-bila masa selepas permohonan itu dirujuk kepadanya dan setelah dibayar fi yang ditetapkan, mengeluarkan kepada pemohon kebenarannya untuk berkahwin dalam borang yang ditetapkan.

Kebenaran perlu sebelum akad nikah

19. Tiada suatu perkahwinan boleh diakadnikahkan melainkan suatu kebenaran berkahwin telah diberi—

- (a) oleh Pendaftar di bawah seksyen 17 atau oleh Hakim Syarie di bawah seksyen 18, jika perkahwinan itu melibatkan seorang perempuan yang bermastautin dalam Wilayah Persekutuan; atau
- (b) oleh pihak berkuasa yang sepatutnya bagi sesuatu Negeri, jika perkahwinan itu melibatkan seorang perempuan yang bermastautin di Negeri itu.

Tempat perkahwinan

20. (1) Tiada perkahwinan boleh diakadnikahkan kecuali dalam kariah masjid di mana pihak perempuan bermastautin, tetapi Pendaftar atau Hakim Syarie yang memberi kebenaran perkahwin di bawah seksyen 17 atau 18 boleh memberi kebenaran untuk perkahwinan itu diakadnikahkan di tempat lain, sama ada dalam Wilayah Persekutuan atau dalam mana-mana Negeri.

(2) Kebenaran di bawah subseksyen (1) bolehlah dinyatakan dalam kebenaran perkahwin yang diberi di bawah seksyen 17 atau 18.

(3) Walau apa pun peruntukan subseksyen (1), sesuatu perkahwinan itu bolehlah diakadnikahkan dalam kariah masjid selain kariah masjid di mana pihak perempuan bermastautin jika—

(a) dalam hal di mana perempuan itu bermastautin dalam Wilayah Persekutuan, kebenaran perkahwin mengenai perkahwinan itu telah diberi di bawah seksyen 17 atau 18 dan kebenaran untuk perkahwinan itu diakadnikahkan dalam kariah masjid selain itu yang diberikan di bawah subseksyen (1); atau

(b) dalam hal di mana perempuan itu bermastautin dalam sesuatu Negeri, kebenaran perkahwin mengenai perkahwinan itu dan kebenaran untuk perkahwinan itu diakadnikahkan dalam kariah masjid selain yang diberikan oleh pihak berkuasa yang sepatutnya bagi Negeri itu.

Mas kahwin dan pemberian

21. (1) Mas kahwin hendaklah biasanya dibayar oleh pihak lelaki atau wakilnya kepada pihak perempuan atau wakilnya di hadapan orang yang mengakadnikahkan perkahwinan itu dan sekurang-kurangnya dua orang saksi lain.

(2) Pendaftar hendaklah, mengenai tiap-tiap perkahwinan yang hendak didaftarkan olehnya, menentukan dan merekodkan—

(a) nilai dan butir-butir lain mas kahwin;

(b) nilai dan butir-butir lain pemberian;

- (c) nilai dan butir-butir lain apa-apa bahagian mas kahwin atau pemberian atau kedua-duanya yang telah dijanjikan tetapi tidak dijelaskan pada masa akad nikah itu, dan tarikh yang dijanjikan untuk penjelasan; dan
- (d) butir-butir jaminan yang diberi bagi menjelaskan mas kahwin atau pemberian.

Catatan dalam Daftar Perkahwinan

22. (1) Sebaik selepas akad nikah suatu perkahwinan dilakukan, Pendaftar hendaklah mencatatkan butir-butir yang ditetapkan dan ta'liq yang ditetapkan atau ta'liq lain bagi perkahwinan itu di dalam Daftar Perkahwinan.

(2) Catatan itu hendaklah diaku saksi oleh pihak-pihak kepada perkahwinan itu, oleh wali, dan oleh dua orang saksi, selain Pendaftar, yang hadir semasa perkahwinan itu diakadnikahkan.

(3) Catatan itu hendaklah kemudiannya ditandatangani oleh Pendaftar itu.

Poligami

23. (1) Tiada seorang pun lelaki, semasa wujudnya sesuatu perkahwinan, boleh, kecuali dengan mendapat kebenaran terlebih dahulu secara bertulis daripada Mahkamah, membuat kontrak perkahwinan yang lain dengan perempuan lain atau perkahwinan yang dikontrakkan tanpa kebenaran sedemikian boleh didaftarkan di bawah Akta ini:

Dengan syarat Mahkamah boleh jika ia ditunjukkan bahawa perkahwinan sedemikian adalah sah mengikut Hukum Syarak, memerintahkan perkahwinan itu didaftarkan tertakluk kepada seksyen 123.

(2) Subseksyen (1) terpakai bagi perkahwinan dalam Wilayah Persekutuan seseorang lelaki yang bermastautin dalam atau di luar Wilayah Persekutuan dan perkahwinan di luar Wilayah Persekutuan seseorang lelaki yang bermastautin dalam Wilayah Persekutuan.

(3) Permohonan untuk kebenaran hendaklah dikemukakan kepada Mahkamah mengikut cara yang ditetapkan dan

*Undang-Undang Keluarga Islam
 (Wilayah-Wilayah Persekutuan)*

25

hendaklah disertai dengan suatu akuan menyatakan alasan mengapa perkahwinan yang dicadangkan itu dikatakan patut dan perlu, pendapatan pemohon pada masa itu, butir-butir komitmennya dan kewajipan dan tanggungan kewangannya yang patut ditentukan, bilangan orang tanggungannya, termasuk orang yang akan menjadi orang tanggungannya berikutan dengan perkahwinan yang dicadangkan itu, dan sama ada keizinan atau pandangan isteri atau isteri-isterinya yang sedia ada telah diperolehi atau tidak terhadap perkahwinan yang dicadangkan itu.

(4) Apabila menerima permohonan itu, Mahkamah hendaklah memanggil pemohon dan isteri atau isteri-isterinya yang sedia ada supaya hadir apabila permohonan itu didengar, yang hendaklah dilakukan dalam mahkamah tertutup, dan Mahkamah boleh memberi kebenaran yang dipohon itu jika berpuas hati—

- (a) bahawa perkahwinan yang dicadangkan itu adalah patut dan perlu, memandangkan kepada, antara lain, hal keadaan yang berikut, iaitu, kemandulan, keuzuran jasmani, tidak layak dari segi jasmani untuk persetubuhan, sengaja ingkar mematuhi perintah untuk pemulihan hak persetubuhan, atau gila di pihak isteri atau isteri-isteri yang sedia ada;
- (b) bahawa pemohon mempunyai kemampuan yang membolehkan dia menanggung, sebagaimana dikehendaki oleh Hukum Syarak, semua isteri dan orang tanggungannya, termasuk orang yang akan menjadi orang tanggungannya berikutan dengan perkahwinan yang dicadangkan itu;
- (c) bahawa pemohon akan berupaya memberi layanan sama rata kepada semua isterinya mengikut kehendak Hukum Syarak; dan
- (d) bahawa perkahwinan yang dicadangkan itu tidak akan menyebabkan darar syarie kepada isteri atau isteri-isteri yang sedia ada.
- (e) *(Dipotong oleh Akta A902).*

(5) Suatu salinan permohonan di bawah subseksyen (3) dan akuan yang dikehendaki oleh subseksyen itu hendaklah disampaikan bersama-sama dengan surat panggilan ke atas tiap-tiap isteri yang sedia ada.

(6) Mana-mana pihak yang terkilan atau tidak puas hati dengan apa-apa keputusan Mahkamah boleh merayu terhadap keputusan itu mengikut cara yang diperuntukkan dalam Enakmen Pentadbiran bagi rayuan dalam perkara sivil.

(7) Mana-mana orang yang berkahwin melanggar subseksyen (1) hendaklah membayar dengan serta-merta semua jumlah mas kahwin dan pemberian yang kena dibayar kepada isteri atau isteri-isteri yang sedia ada, dan jumlah itu, jika tidak dibayar sedemikian, boleh dituntut sebagai hutang.

(8) Tatacara bagi akad nikah dan pendaftaran sesuatu perkahwinan di bawah seksyen ini adalah serupa dalam semua hal yang berkenaan dipakai bagi perkahwinan lain yang diakadnikahkan dan didaftarkan dalam Wilayah Persekutuan di bawah Akta ini.

Akad nikah perkahwinan di Kedutaan Malaysia, dsb., di luar negeri

24. (1) Tertakluk kepada subseksyen (2), perkahwinan boleh diakadnikahkan mengikut Hukum Syarak oleh Pendaftar yang dilantik di bawah subseksyen 28(3) di Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi, atau Pejabat Konsul Malaysia di mana-mana negara yang telah tidak memberitahu Kerajaan Malaysia tentang bantahannya terhadap pengakadnikahan perkahwinan di Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi, atau Pejabat Konsul itu.

(2) Sebelum mengakadnikahkan suatu perkahwinan di bawah seksyen ini, Pendaftar hendaklah berpuas hati—

- (a) bahawa satu atau kedua-dua pihak kepada perkahwinan itu adalah pemastautin Wilayah Persekutuan;
- (b) bahawa tiap-tiap satu pihak mempunyai keupayaan untuk berkahwin mengikut Hukum Syarak dan Akta ini; dan
- (c) bahawa, jika salah satu pihak bukan pemastautin Wilayah Persekutuan, perkahwinan yang dicadangkan itu, jika diakadnikahkan, akan dikira sebagai sah di tempat di mana pihak itu bermastautin.

(3) Tatacara bagi akad nikah dan pendaftaran perkahwinan di bawah seksyen ini hendaklah serupa dalam semua hal yang berkenaan dipakai bagi perkahwinan lain yang diakadnikahkan dan didaftarkan dalam Wilayah Persekutuan di bawah Akta ini seolah-olah Pendaftar yang dilantik untuk sesuatu negara asing adalah seorang Pendaftar untuk Wilayah Persekutuan.

**BAHAGIAN III
PENDAFTARAN PERKAHWINAN**

Pendaftaran

25. Perkahwinan selepas tarikh yang ditetapkan tiap-tiap orang yang bermastautin dalam Wilayah Persekutuan dan perkahwinan tiap-tiap orang yang tinggal di luar negeri tetapi bermastautin dalam Wilayah Persekutuan hendaklah didaftarkan mengikut Akta ini.

Surat perakuan nikah dan surat perakuan ta'liq

26. (1) Selepas mendaftarkan mana-mana perkahwinan dan selepas dibayar kepadanya fi yang ditetapkan, Pendaftar hendaklah mengeluarkan suatu surat perakuan nikah dalam borang yang ditetapkan kepada kedua-dua pihak bagi perkahwinan itu.

(2) Pendaftar hendaklah juga, selepas dibayar fi yang ditetapkan, mengeluarkan suatu surat perakuan ta'liq dalam borang yang ditetapkan kepada tiap-tiap satu pihak bagi perkahwinan itu.

Melaporkan perkahwinan yang tidak sah atau menyalahi undang-undang

27. Adalah menjadi kewajipan tiap-tiap orang untuk melaporkan kepada Pendaftar tentang hal keadaan sesuatu kes yang dia berpendapat bahawa sesuatu perkahwinan adalah tidak sah atau bahawa sesuatu perkahwinan yang kena didaftarkan telah diakadnikahkan yang melanggar Akta ini.

Pelantikan Ketua Pendaftar, Timbalan dan Penolong Pendaftar Perkahwinan, Perceraian, dan Ruju' Orang Islam

28. (1) Yang di-Pertuan Agong boleh melantik mana-mana pegawai awam yang berkelayakan untuk menjadi Ketua Pendaftar

Perkahwinan, Perceraian, dan Ruju' Orang Islam bagi maksud Akta ini, yang mempunyai kuasa menjalankan penyeliaan dan kawalan ke atas Pendaftar dan pendaftaran perkahwinan, perceraian, dan ruju' di bawah Akta ini.

(2) Yang di-Pertuan Agong boleh melantik beberapa orang yang berkelayakan sebagaimana perlu, untuk menjadi Pendaftar Kanan, Pendaftar, atau Penolong Pendaftar Perkahwinan, Perceraian, dan Ruju' Orang Islam bagi mana-mana kariah masjid dalam Wilayah-Wilayah Persekutuan sebagaimana ditentukan dalam pelantikan itu.

(3) Yang di-Pertuan Agong boleh, melalui pemberitahuan dalam *Warta*, melantik mana-mana anggota staf diplomatik Malaysia di mana-mana negara untuk menjadi Pendaftar Perkahwinan, Perceraian, dan Ruju' Orang Islam bagi maksud Akta ini di negara itu.

(4) Tiap-tiap orang yang dilantik di bawah subseksyen (1) yang bukan pegawai awam hendaklah disifatkan sebagai pegawai awam bagi maksud Kanun Keseksaan [Akta 574].

Buku dan Daftar hendaklah disimpan mengenai semua perkahwinan

29. Tiap-tiap Pendaftar hendaklah menyimpan suatu Daftar Perkahwinan dan buku sebagaimana yang ditetapkan oleh Akta ini atau oleh kaedah-kaedah yang dibuat di bawah Akta ini, dan tiap-tiap perkahwinan yang diakadnikahkan dalam Wilayah Persekutuan hendaklah didaftarkan dengan sewajarnya oleh Pendaftar dalam Daftar Perkahwinannya.

Salinan catatan hendaklah dihantar kepada Ketua Pendaftar

30. (1) Tiap-tiap Pendaftar hendaklah, dengan secepat yang mungkin dilaksanakan selepas akhir tiap-tiap satu bulan, menyerahkan kepada Ketua Pendaftar suatu salinan tiap-tiap catatan yang diperakui benar dan ditandatangani olehnya yang telah dibuat dalam Daftar Perkahwinan.

(2) Semua salinan itu hendaklah disimpan oleh Ketua Pendaftar mengikut apa-apa cara sebagaimana yang ditetapkan dan hendaklah menjadi Daftar Perkahwinan Ketua Pendaftar.

Pendaftaran perkahwinan luar negeri oleh orang yang bermastautin dalam Wilayah Persekutuan

31. (1) Jika mana-mana orang yang bermastautin dalam Wilayah Persekutuan telah berkahwin di luar negeri dengan sah mengikut Hukum Syarak, bukannya suatu perkahwinan yang didaftarkan di bawah seksyen 24, maka orang itu hendaklah, dalam masa enam bulan selepas tarikh perkahwinan itu, hadir di hadapan Pendaftar Perkahwinan, Perceraian, dan Ruju' Orang Islam yang berhampiran sekali atau yang terdapat dengan paling mudah di luar negeri untuk mendaftarkan perkahwinan itu, dan perkahwinan itu, setelah didaftarkan, hendaklah disifatkan sebagai didaftarkan di bawah Akta ini.

(2) Jika sebelum tamat tempoh enam bulan itu salah satu atau kedua-dua pihak kepada perkahwinan itu dijangkakan akan kembali ke Wilayah Persekutuan dan perkahwinan itu belum didaftarkan di luar negeri, maka pendaftaran perkahwinan itu hendaklah berkuat kuasa dalam masa enam bulan selepas salah satu atau kedua-dua pihak itu mula-mula sampai di Wilayah Persekutuan dengan salah satu pihak itu atau kedua-dua pihak itu hadir di hadapan mana-mana Pendaftar dalam Wilayah Persekutuan dan—

- (a) mengemukakan kepada Pendaftar itu surat perakuan nikah atau apa-apa keterangan, sama ada lisan atau dokumentar, yang boleh memuaskan hati Pendaftar bahawa perkahwinan itu telah berlaku;
- (b) memberi apa-apa butir sebagaimana yang dikehendaki oleh Pendaftar untuk pendaftaran sewajarnya perkahwinan itu; dan
- (c) memohon dalam borang yang ditetapkan supaya perkahwinan itu didaftarkan dan menandatangani akuan di dalamnya.

(3) Pendaftar boleh mengecualikan satu daripada pihak itu daripada hadir jika dia berpuas hati bahawa ada sebab yang baik dan cukup bagi pihak itu tidak hadir dan dalam hal yang demikian catatan dalam Daftar Perkahwinan hendaklah termasuk suatu pernyataan tentang sebab pihak itu tidak hadir.

(4) Selepas sahaja pendaftaran sesuatu perkahwinan di bawah seksyen ini, satu salinan sah catatan dalam Daftar Perkahwinan yang diperakui dan ditandatangani oleh Pendaftar hendaklah diserahkan atau dihantar kepada suami dan satu salinan lagi kepada

isteri, dan satu lagi salinan sah yang diperakui hendaklah dihantar, dalam tempoh sebagaimana yang ditetapkan, kepada Ketua Pendaftar yang hendaklah menyebabkan semua salinan yang diperakui itu dijilid bersama untuk menjadi Daftar Perkahwinan Orang Islam Luar Negeri.

(5) Jika pihak-pihak kepada sesuatu perkahwinan yang dikehendaki didaftarkan di bawah seksyen ini tidak hadir di hadapan Pendaftar dalam tempoh yang dinyatakan dalam subseksyen (1), perkahwinan itu boleh, atas permohonan kepada Pendaftar, didaftarkan kemudian setelah dibayar apa-apa penalti yang ditetapkan.

Daftar yang tidak diakui di sisi undang-undang

32. Tiada seorang pun, selain Pendaftar yang dilantik di bawah seksyen 28, boleh—

- (a) menyimpan apa-apa buku yang adalah atau yang berupa sebagai suatu daftar yang disimpan mengikut Akta ini; atau
- (b) mengeluarkan kepada mana-mana orang apa-apa dokumen yang adalah atau yang berupa sebagai suatu salinan surat perakuan bagi perkahwinan atau perakuan perkahwinan yang didaftarkan oleh Pendaftar.

Pendaftaran suka rela perkahwinan orang Islam yang diakadnikahkan dahulunya di bawah mana-mana undang-undang

33. (1) Walau apa pun peruntukan seksyen 6 dan seksyen 31, pihak-pihak kepada sesuatu perkahwinan mengikut Hukum Syarak yang diakadnikahkan di bawah mana-mana undang-undang sebelum atau selepas tarikh yang ditetapkan boleh, jika perkahwinan itu belum didaftarkan, memohon pada bila-bila masa kepada Pendaftar dalam borang yang ditetapkan untuk didaftarkan perkahwinan itu.

(2) Pendaftar boleh menghendaki pihak-pihak kepada perkahwinan itu hadir di hadapannya dan mengemukakan apa-apa keterangan yang dikehendakinya mengenai perkahwinan itu, sama ada secara lisan atau dokumentar, dan memberi apa-apa butir lain sebagaimana yang dikehendaki olehnya.

(3) Pendaftar boleh, setelah puas hati tentang kebenaran pernyataan yang terkandung dalam permohonan itu, mendaftarkan perkahwinan itu dengan mencatatkan butir-butir mengenainya dalam Daftar Perkahwinan yang ditetapkan bagi maksud ini.

(4) Catatan perkahwinan dalam Daftar Perkahwinan itu hendaklah ditandatangani oleh Pendaftar yang membuat catatan itu dan oleh kedua-dua pihak kepada perkahwinan itu, jika dapat hadir, jika tidak, oleh mana-mana satu pihak yang hadir di hadapan Pendaftar.

(5) Selepas perkahwinan itu didaftarkan, satu salinan catatan dalam Daftar Perkahwinan yang diperakui dan ditandatangani oleh Pendaftar dan dimeterai dengan meterai jawatannya hendaklah diserahkan atau dihantar kepada suami dan satu salinan lagi kepada isteri dan satu salinan ketiga hendaklah dihantar kepada Ketua Pendaftar.

(6) Pendaftar tidak boleh mendaftarkan sesuatu perkahwinan di bawah seksyen ini jika dia berpuas hati bahawa perkahwinan itu adalah tidak sah di bawah Akta ini.

Kesan pendaftaran di sisi undang-undang

34. Tiada apa-apa jua dalam Akta ini atau dalam kaedah-kaedah yang dibuat di bawah Akta ini boleh ditafsirkan sebagai menjadikan sah atau tidak sah mana-mana perkahwinan yang selainnya sah atau tidak sah semata-mata oleh sebab ia telah didaftarkan atau tidak didaftarkan.

BAHAGIAN IV

PENALTI DAN PELBAGAI PERUNTUKAN YANG BERHUBUNGAN DENGAN AKAD NIKAH DAN PENDAFTARAN PERKAHWINAN

Tidak hadir di hadapan Pendaftar dalam masa yang ditetapkan

35. Mana-mana orang yang dikehendaki oleh seksyen 31 hadir di hadapan seorang Pendaftar tidak berbuat demikian dalam masa yang ditetapkan, melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum denda tidak melebihi satu ribu ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

Pelanggaran terhadap seksyen 32

36. Mana-mana orang yang melanggar seksyen 32 melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum denda tidak melebihi lima ratus ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi tiga bulan atau kedua-duanya denda dan penjara itu; dan bagi kesalahan kali kedua atau yang kemudiannya hendaklah dihukum denda tidak melebihi satu ribu ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

Gangguan terhadap perkahwinan

37. Melainkan jika dibenarkan oleh Hukum Syarak, seseorang yang menggunakan apa-apa kekerasan atau ugutan—

- (a) untuk memaksa seseorang berkahwin bertentangan dengan kemahuannya; atau
- (b) untuk menahan seseorang lelaki yang telah mencapai umur lapan belas tahun atau seseorang perempuan yang telah mencapai umur enam belas tahun daripada berkahwin dengan sahnya,

melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum denda tidak melebihi satu ribu ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

Akuan atau pernyataan palsu untuk mendapatkan perkahwinan

38. Mana-mana orang, bagi maksud mendapatkan suatu perkahwinan dilakukan di bawah Akta ini, dengan sengaja membuat sesuatu akuan atau pernyataan yang palsu, maka orang itu melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum denda tidak melebihi satu ribu ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

Akad nikah perkahwinan yang tidak dibenarkan

39. Mana-mana orang, yang tidak diberi kuasa di bawah Akta ini mengakadnikahkan atau berbuat sesuatu yang berupa sebagai mengakadnikahkan apa-apa perkahwinan, melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum denda tidak melebihi satu ribu ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

Kesalahan yang berhubungan dengan akad nikah perkahwinan

40. (1) Mana-mana orang yang diketahuinya mengakadnikahkan atau berbuat sesuatu yang berupa sebagai mengakadnikahkan atau menjalankan upacara, sesuatu perkahwinan—

(a) tanpa ada kebenaran berkahwin sebagaimana dikehendaki oleh seksyen 19; atau

(b) selainnya di hadapan sekurang-kurangnya dua orang saksi yang boleh dipercayai selain orang yang mengakadnikahkan perkahwinan itu,

melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum denda tidak melebihi satu ribu ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

(2) Mana-mana orang yang berkahwin atau berbuat sesuatu yang berupa sebagai akad nikah atau yang menjalani suatu bentuk akad nikah dengan sesiapa jua berlawanan dengan mana-mana peruntukan Bahagian II melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum denda tidak melebihi satu ribu ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

Kebenaran untuk mendakwa

41. Tiada apa-apa pendakwaan bagi suatu kesalahan di bawah seksyen 35 hingga 40 boleh dibawa kecuali dengan kebenaran bertulis dari Ketua Pendakwa Syarie.

Pembetulan kesilapan

42. (1) Jika Pendaftar berpuas hati melalui akuan berkanun atau selainnya bahawa apa-apa catatan berhubungan dengan sesuatu perkahwinan adalah silap pada bentuk atau isinya, dia boleh, di hadapan orang yang bernikah itu, atau, jika mereka tidak ada, di hadapan dua orang saksi yang boleh dipercayai, membetulkan kesilapan itu dengan memotong catatan itu dan membuat catatan yang betul dan dia hendaklah selepas itu mengarahkan supaya catatan dalam Daftar Perkahwinan tempatan dibetulkan mengikut cara yang sama.

(2) Pendaftar hendaklah menandatangani dan mentarikhkan pembetulan yang dibuat dalam surat perakuan nikah itu dan dalam Daftar Perkahwinan tempatan itu.

(3) Tiap-tiap catatan yang dibuat di bawah subseksyen (1) hendaklah diaku saksi oleh saksi yang di hadapannya catatan itu telah dibuat.

(4) Suatu salinan pembetulan itu yang diperakui hendaklah dihantar dengan segera kepada Ketua Pendaftar supaya suatu pembetulan yang serupa dibuat dalam Daftar Perkahwinannya.

Pemeriksaan Daftar Perkahwinan dan indeks perkahwinan

43. (1) Tiap-tiap Daftar Perkahwinan dan indeks perkahwinan yang disimpan oleh Ketua Pendaftar atau Pendaftar di bawah Akta ini hendaklah terbuka untuk diperiksa oleh mana-mana orang setelah dibayar fi yang ditetapkan.

(2) Ketua Pendaftar atau Pendaftar, mengikut mana yang berkenaan, hendaklah, setelah dibayar fi yang ditetapkan, memberi suatu salinan catatan dalam Daftar Perkahwinan dan indeks, yang diperakui dengan tandatangan dan meterai jawatan Ketua Pendaftar atau Pendaftar itu, mengikut mana yang berkenaan, kepada mana-mana orang yang menghendakinya.

Bukti

44. Tiap-tiap Daftar Perkahwinan yang disimpan oleh Ketua Pendaftar atau Pendaftar di bawah Akta ini dan sesuatu salinan apa-apa catatan di dalamnya, yang diperakui dengan tandatangan dan meterai jawatannya sebagai apa-apa salinan atau cabutan yang benar, adalah menjadi keterangan *prima facie* dalam semua mahkamah dan tribunal dalam mengenai tarikh dan perbuatan yang terkandung atau dinyatakan dalam Daftar Perkahwinan, salinan atau cabutan itu.

BAHAGIAN V

PEMBUBARAN PERKAHWINAN

Takat kuasa untuk membuat apa-apa perintah

45. Kecuali sebagaimana diperuntukkan selainnya dengan nyata, tiada apa-apa jua dalam Akta ini memberi kuasa Mahkamah membuat sesuatu perintah perceraian atau perintah mengenai perceraian atau membenarkan seseorang suami melafazkan talaq kecuali—

- (a) jika perkahwinan itu telah didaftarkan atau disifatkan sebagai didaftarkan di bawah Akta ini; atau
- (b) jika perkahwinan itu telah dilangsungkan mengikut Hukum Syarak; dan
- (c) jika pemastautinan salah satu pihak kepada perkahwinan pada masa permohonan itu diserahkan adalah dalam Wilayah Persekutuan.

Pertukaran agama

46. (1) Jika salah satu pihak kepada suatu perkahwinan itu murtad atau memeluk sesuatu kepercayaan selain Islam, maka perbuatan yang demikian tidak boleh dengan sendirinya berkuat kuasa membubarkan perkahwinan itu melainkan dan sehingga disahkan sedemikian oleh Mahkamah.

(2) Jika salah satu pihak kepada sesuatu perkahwinan bukan Islam memeluk agama Islam, maka perbuatan yang demikian tidak boleh dengan sendirinya berkuat kuasa membubarkan perkahwinan itu melainkan dan sehingga disahkan sedemikian oleh Mahkamah.

Perceraian dengan talaq atau dengan perintah

47. (1) Seseorang suami atau seseorang isteri yang hendak bercerai hendaklah menyerahkan suatu permohonan untuk perceraian kepada Mahkamah dalam borang yang ditetapkan, disertai dengan suatu akuan mengandungi—

- (a) butir-butir mengenai perkahwinan itu dan nama, umur dan jantina anak-anak, jika ada, hasil daripada perkahwinan itu;
- (b) butir-butir mengenai fakta yang memberi bidang kuasa kepada Mahkamah di bawah seksyen 45;
- (c) butir-butir mengenai apa-apa prosiding yang hal ehwal suami isteri yang dahulu di antara pihak-pihak itu, termasuk tempat prosiding itu;
- (d) suatu pernyataan tentang sebab hendak bercerai;
- (e) suatu pernyataan tentang sama ada apa-apa, dan, jika ada, apakah langkah yang telah diambil untuk mencapai perdamaian;

(f) syarat-syarat apa-apa perjanjian berkenaan dengan nafkah dan tempat kediaman bagi isteri dan anak-anak daripada perkahwinan itu, jika ada, peruntukan bagi pemeliharaan dan jagaan anak-anak daripada perkahwinan itu, jika ada, dan pembahagian apa-apa aset yang diperolehi melalui usaha bersama pihak-pihak itu, jika ada, atau, jika tiada, suatu persetujuan tersebut telah tercapai, cadangan pemohon mengenai hal-hal itu; dan

(g) butir-butir mengenai perintah yang dipohon.

(2) Selepas menerima sesuatu permohonan untuk perceraian, Mahkamah hendaklah menyebabkan satu saman diserahkan kepada pihak yang satu lagi itu bersama-sama dengan satu salinan permohonan itu dan akuan berkanun yang dibuat oleh pemohon, dan saman itu hendaklah mengarahkan pihak yang satu lagi itu hadir di hadapan Mahkamah untuk membolehkan Mahkamah menyiasat sama ada pihak yang satu lagi itu bersetuju atau tidak terhadap perceraian itu.

(3) Jika pihak yang satu lagi itu bersetuju terhadap perceraian itu dan Mahkamah berpuas hati selepas siasatan dan penyiasatan yang wajar bahawa perkahwinan itu telah pecah belah yang tidak dapat dipulihkan, maka Mahkamah hendaklah menasihatkan suami supaya melafazkan satu talaq di hadapan Mahkamah.

(4) Mahkamah hendaklah merekodkan fakta satu talaq telah dilafazkan itu, dan hendaklah menghantarkan satu salinan rekod itu yang diperakui kepada Pendaftar yang berkenaan dan kepada Ketua Pendaftar untuk didaftarkan.

(5) Jika pihak yang satu lagi itu tidak bersetuju terhadap perceraian itu atau jika Mahkamah berpendapat bahawa ada kemungkinan yang munasabah bagi suatu perdamaian antara pihak-pihak itu, Mahkamah hendaklah dengan secepat yang mungkin melantik suatu jawatankuasa pendamai terdiri daripada seorang Pegawai Agama sebagai Pengerusi dan dua orang lain, seorang untuk bertindak bagi pihak suami dan seorang lagi bagi isteri, dan merujuk kes itu kepada jawatankuasa itu.

(6) Dalam melantik dua orang itu di bawah subseksyen (5), Mahkamah hendaklah, jika boleh, memberi keutamaan kepada saudara-saudara karib pihak-pihak itu yang mengetahui akan hal keadaan kes itu.

(7) Mahkamah boleh memberi arahan kepada jawatankuasa pendamai mengenai penjalanan perdamaian dan ia hendaklah menjalankannya mengikut arahan itu.

(8) Jika jawatankuasa itu tidak dapat bersetuju atau jika Mahkamah tidak berpuas hati mengenai penjalanan perdamaian itu, Mahkamah boleh memecat jawatankuasa itu dan melantik jawatankuasa lain bagi menggantikannya.

(9) Jawatankuasa itu hendaklah berusaha mencapai perdamaian dalam tempoh enam bulan dari tarikh ia dibentuk atau dalam tempoh yang lebih lama mengikut sebagaimana yang dibenarkan oleh Mahkamah.

(10) Jawatankuasa itu hendaklah meminta pihak-pihak itu hadir dan hendaklah memberi tiap-tiap seorang daripada mereka peluang untuk didengar dan boleh mendengar mana-mana orang lain dan membuat apa-apa penyiasatan yang difikirkannya patut dan boleh, jika ia fikirkan perlu, menangguhkan prosidingnya dari semasa ke semasa.

(11) Jika jawatankuasa pendamai itu tidak dapat mencapai perdamaian dan tidak dapat memujuk pihak-pihak itu supaya hidup semula bersama sebagai suami isteri, jawatankuasa itu hendaklah mengeluarkan suatu perakuan tentang hal yang demikian itu dan boleh melampirkan pada perakuan itu apa-apa syor yang difikirkannya patut berkenaan dengan nafkah dan jagaan anak-anak belum dewasa daripada perkahwinan itu, jika ada, berkenaan dengan pembahagian harta, dan berkenaan dengan hal-hal lain berhubungan dengan perkahwinan itu.

(12) Tiada seorang Peguam Syarie boleh hadir atau bertindak bagi mana-mana pihak dalam apa-apa prosiding di hadapan sesuatu jawatankuasa pendamai dan tiada sesuatu pihak pun boleh diwakili oleh mana-mana orang, selain seorang ahli keluarganya, tanpa kebenaran jawatankuasa pendamai itu.

(13) Jika jawatankuasa itu melaporkan kepada Mahkamah bahawa perdamaian telah tercapai dan pihak-pihak itu telah hidup semula bersama sebagai suami isteri, Mahkamah hendaklah menolak permohonan untuk perceraian itu.

(14) Jika jawatankuasa mengemukakan kepada Mahkamah suatu perakuan bahawa ia tidak dapat mencapai perdamaian dan tidak dapat memujuk pihak-pihak itu supaya hidup semula bersama sebagai suami isteri, Mahkamah hendaklah menasihatkan suami yang berkenaan itu melafazkan satu talaq di hadapan

Mahkamah, dan jika Mahkamah tidak dapat mendapatkan suami itu hadir di hadapan Mahkamah untuk melafazkan satu talaq, atau jika suami itu enggan melafazkan satu talaq, maka Mahkamah hendaklah merujuk kes itu kepada Hakam untuk tindakan menurut seksyen 48.

(15) Kehendak subseksyen (5) tentang rujukan kepada suatu jawatankuasa pendamai tidak terpakai dalam sesuatu kes—

- (a) di mana pemohon mengatakan bahawa dia telah ditinggal langsung oleh pihak yang satu lagi itu dan tidak tahu di mana pihak yang satu lagi itu berada;
- (b) di mana pihak yang satu lagi itu bermastautin di luar Semenanjung Malaysia dan dia tidak mungkin masuk ke dalam bidang kuasa Mahkamah yang berkenaan itu dalam masa enam bulan selepas tarikh permohonan itu;
- (c) di mana pihak yang satu lagi itu sedang dipenjarakan selama suatu tempoh tiga tahun atau lebih;
- (d) di mana pemohon mengatakan bahawa pihak yang satu lagi itu sedang mengidap penyakit mental yang tidak boleh sembuh; atau
- (e) di mana Mahkamah berpuas hati bahawa ada hal keadaan yang luar biasa yang menyebabkan rujukan kepada suatu jawatankuasa pendamai tidak boleh dilaksanakan.

(16) Suatu talaq raj'i yang dilafazkan oleh suami melainkan dibatalkan terlebih dahulu, sama ada secara nyata atau tafsiran, atau dengan perintah daripada Mahkamah, tidak boleh berkuat kuasa untuk membubarkan perkahwinan itu sehingga tamatnya tempoh 'iddah.

(17) Jika isteri hamil pada masa talaq itu dilafazkan atau pada masa perintah itu dibuat, talaq atau perintah itu tidak boleh berkuat kuasa untuk membubarkan perkahwinan itu sehingga berakhir kehamilan itu.

Timbang tara oleh Hakam

48. (1) Jika Mahkamah berpuas hati bahawa perkelahian (shiqaq) sentiasa berlaku antara pihak-pihak kepada suatu perkahwinan, Mahkamah boleh melantik, mengikut Hukum Syarak, dua orang penimbangtara atau Hakam untuk bertindak bagi pihak suami dan isteri yang berkenaan itu masing-masing.

(2) Dalam melantik Hakam di bawah subseksyen (1) Mahkamah hendaklah, jika boleh, memberi keutamaan kepada saudara-saudara karib pihak-pihak yang mengetahui akan hal keadaan kes itu.

(3) Mahkamah boleh memberi arahan kepada Hakam mengenai penjalanan penimbangtaraan dan mereka hendaklah menjalankannya mengikut arahan itu dan Hukum Syarak.

(4) Jika Hakam tidak dapat bersetuju, atau jika Mahkamah tidak puas hati dengan cara mereka menjalankan penimbangtaraan itu, Mahkamah boleh memecat mereka dan melantik Hakam lain bagi menggantikan mereka.

(5) Hakam hendaklah berusaha untuk mendapatkan kuasa penuh daripada prinsipal mereka masing-masing dan boleh, jika kuasa mereka membenarkan, melafazkan satu talaq di hadapan Mahkamah jika dibenarkan sedemikian oleh Mahkamah, dan jika demikian halnya, Mahkamah hendaklah merekodkan lafaz satu talaq itu, dan menghantar satu salinan rekod itu yang diperakui kepada Pendaftar yang berkenaan dan kepada Ketua Pendaftar untuk didaftarkan.

(6) Jika Hakam berpendapat bahawa pihak-pihak itu patut bercerai tetapi tidak dapat memerintahkan penceraian oleh kerana apa-apa sebab, Mahkamah hendaklah melantik Hakam lain dan hendaklah memberi kepada mereka kuasa untuk memerintahkan perceraian dan hendaklah, jika mereka berbuat demikian, merekodkan perintah itu dan menghantarkan satu salinan rekod itu yang diperakui kepada Pendaftar yang berkenaan dan kepada Ketua Pendaftar untuk didaftarkan.

(7) Melainkan jika dia adalah anggota keluarga terdekat pihak itu, maka tiada seorang pun atau Peguam Syarie boleh dibenarkan hadir atau mewakili mana-mana pihak di hadapan Hakam.

Perceraian khul' atau cerai tebus talaq

49. (1) Jika suami tidak bersetuju menjatuhkan talaq dengan kerelaannya sendiri, tetapi pihak-pihak itu bersetuju bercerai dengan cara penebusan atau cerai tebus talaq, Mahkamah hendaklah, selepas jumlah bayaran tebus talaq dipersetujui oleh pihak-pihak itu, mengarahkan suami itu melafazkan perceraian dengan cara penebusan, dan perceraian itu adalah *ba-in-sughra* atau tidak boleh diruju'kan.

(2) Mahkamah hendaklah merekodkan cerai tebus talaq itu dengan sewajarnya dan menghantarkan satu salinan rekod itu yang diperakui kepada Pendaftar yang berkenaan dan kepada Ketua Pendaftar untuk didaftarkan.

(3) Jika jumlah bayaran tebus talaq tidak dipersetujui oleh pihak-pihak itu, Mahkamah boleh mentaksirkan jumlah itu mengikut Hukum Syarak dengan memberi pertimbangan kepada taraf dan sumber kewangan pihak-pihak itu.

(4) Jika suami tidak bersetuju bercerai dengan cara penebusan atau tidak hadir di hadapan Mahkamah sebagaimana diarahkan, atau jika Mahkamah berpendapat bahawa ada kemungkinan yang munasabah bagi suatu perdamaian, Mahkamah hendaklah melantik suatu jawatankuasa pendamai sebagaimana yang diperuntukkan di bawah seksyen 47 dan seksyen itu hendaklah dipakai sewajarnya.

Perceraian di bawah ta'liq atau janji

50. (1) Seseorang perempuan yang bersuami boleh, jika berhak mendapat perceraian menurut syarat-syarat surat perakuan ta'liq yang dibuat selepas berkahwin, memohon kepada Mahkamah untuk menetapkan bahawa perceraian yang demikian telah berlaku.

(2) Mahkamah hendaklah memeriksa permohonan itu dan membuat suatu siasatan mengenai sahnyanya perceraian itu dan, jika berpuas hati bahawa perceraian itu adalah sah mengikut Hukum Syarak, hendaklah mengesahkan dan merekodkan perceraian itu dan menghantar satu salinan rekod itu yang diperakui kepada Pendaftar yang berkenaan dan kepada Ketua Pendaftar untuk didaftarkan.

Perceraian dengan li'an

50A. (1) Jika pihak-pihak kepada sesuatu perkahwinan telah mengangkat sumpah dengan cara li'an mengikut Hukum Syarak di hadapan Hakim Syarie, apabila penghakiman, maka Hakim Syarie itu hendaklah memerintahkan mereka difarakkan dan dipisahkan dan hidup berasingan selama-lamanya.

(2) Mahkamah hendaklah merekodkan perceraian dengan li'an itu dengan sewajarnya dan menghantar satu salinan rekod itu kepada Pendaftar yang sesuai dan kepada Ketua Pendaftar bagi pendaftaran.

Hidup semula sebagai suami isteri atau ruju'

51. (1) Dalam seksyen ini "talaq raj'i" ertinya perceraian dengan satu atau dua talaq yang tidak diikuti dengan habis 'iddah, dan "bersekedudukan semula" ertinya hidup semula sebagai suami isteri dalam tempoh sebelum perceraian menjadi tidak boleh diruju'kan.

(2) Jika, selepas sesuatu talaq raj'i, persekedudukan semula berlaku dengan persetujuan bersama, pihak-pihak itu hendaklah melaporkan hal persekedudukan semula itu dan butir-butir lain yang berkaitan kepada Pendaftar bagi kariah masjid di mana mereka bermastautin.

(3) Pendaftar hendaklah membuat apa-apa siasatan yang perlu dan, jika berpuas hati bahawa persekedudukan semula telah berlaku mengikut Hukum Syarak, hendaklah mendaftarkan persekedudukan semula itu dengan membuat suatu pengendorsan pada catatan berhubungan dengan perceraian itu dalam Daftar Perceraian, jika perceraian itu telah didaftarkan olehnya, dan hendaklah meminta pihak-pihak itu menyerahkan kepadanya surat perakuan cerai yang berkaitan dan hendaklah mengeluarkan kepada mereka surat perakuan persekedudukan semula dalam borang yang ditetapkan.

(4) Pendaftar hendaklah juga menyerahkan satu salinan surat perakuan persekedudukan semula itu kepada Ketua Pendaftar yang mana hendaklah mendaftarkan persekedudukan semula itu dengan membuat suatu pengendorsan pada catatan berhubungan dengan perceraian itu dalam Daftar Perceraian yang disimpan olehnya.

(5) Mana-mana pihak kepada suatu perkahwinan yang tidak melaporkan hal persekedudukan semula sebagaimana dikehendaki oleh subseksyen (2) melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum denda tidak melebihi lima ratus ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya denda dan penjara itu.

(6) Jika perceraian itu tidak didaftarkan oleh Pendaftar yang kepadanya laporan di bawah subseksyen (2) itu dibuat, dia hendaklah merekodkan dalam surat perakuan cerai nombor siri dan butir-butir surat perakuan persekedudukan semula itu dan hendaklah menghantar surat perakuan cerai itu kepada Pendaftar yang telah mengeluarkannya bersama dengan satu salinan surat perakuan persekedudukan semula itu, dan Pendaftar yang satu

lagi itu hendaklah selepas itu mendaftarkan persekedudukan semula itu dengan membuat suatu pengendorsan pada catatan yang berhubungan dengan perceraian itu dalam Daftar Perceraian dan hendaklah menyerahkan salinan surat perakuan persekedudukan semula itu kepada Ketua Pendaftar yang mana hendaklah mendaftarkan persekedudukan semula itu dengan membuat pengendorsan pada catatan berhubungan dengan perceraian itu dalam Daftar Perceraian yang disimpan olehnya.

(7) Jika talaq raj'i telah berlaku tanpa diketahui oleh isteri, suami tidak boleh menghendaki atau meminta isteri supaya bersekedudukan semula dengannya tanpa menzahirkan kepadanya hal perceraian itu.

(8) Jika selepas talaq raj'i suami melafazkan ruju' dan isteri telah bersetuju terhadap ruju' itu, isteri boleh, atas permohonan suami, diperintah oleh Mahkamah supaya hidup semula sebagai suami isteri, melainkan jika isteri itu menunjukkan sebab yang baik mengikut Hukum Syarak sebaliknya, dan, jika demikian halnya, Mahkamah hendaklah melantik suatu jawatankuasa pendamai sebagaimana diperuntukkan di bawah seksyen 47 dan seksyen itu hendaklah dipakai sewajarnya.

(9) Jika selepas talaq raj'i suami melafazkan ruju' tetapi isteri tidak bersetuju terhadap ruju' itu kerana sebab yang dibenarkan oleh Hukum Syarak, dia tidak boleh diperintah oleh Mahkamah supaya hidup semula sebagai suami isteri, tetapi Mahkamah hendaklah melantik suatu jawatankuasa pendamai sebagaimana yang diperuntukkan di bawah seksyen 47 dan seksyen itu hendaklah dipakai sewajarnya.

Perintah untuk membubarkan perkahwinan atau untuk fasakh

52. (1) Seseorang perempuan yang berkahwin mengikut Hukum Syarak adalah berhak mendapat suatu perintah untuk membubarkan perkahwinan atau untuk fasakh atas satu atau lebih daripada alasan yang berikut, iaitu—

- (a) bahawa tempat di mana beradanya suami telah tidak diketahui selama tempoh lebih daripada satu tahun;
- (b) bahawa suami telah cuai atau telah tidak mengadakan peruntukan bagi nafkahnya selama tempoh tiga bulan;

- (c) bahawa suami telah dihukum penjara selama tempoh tiga tahun atau lebih;
- (d) bahawa suami telah tidak menunaikan, tanpa sebab yang munasabah, kewajipan perkahwinannya (nafkah batin) selama tempoh satu tahun;
- (e) bahawa suami telah mati pucuk pada masa perkahwinan dan masih lagi sedemikian dan isteri tidak tahu pada masa perkahwinan bahawa suami telah mati pucuk;
- (f) bahawa suami telah gila selama tempoh dua tahun atau sedang mengidap penyakit kusta atau vitiligo atau sedang mengidap penyakit kelamin dalam keadaan boleh berjangkit;
- (g) bahawa isteri, setelah dikahwinkan oleh wali mujbirnya sebelum dia mencapai umur baligh, menolak perkahwinan itu sebelum mencapai umur lapan belas tahun, dan dia belum disetubuhi oleh suaminya itu;
- (h) bahawa suami menganiayainya, iaitu, antara lain—
 - (i) lazim menyakiti atau menjadikan kehidupannya menderita disebabkan oleh kelakuan aniaya; atau
 - (ii) berkawan dengan perempuan jahat atau hidup berperangai keji mengikut pandangan Hukum Syarak; atau
 - (iii) cuba memaksa isteri hidup secara lucah; atau
 - (iv) melupuskan harta isteri atau melarang isteri itu daripada menggunakan haknya di sisi undang-undang terhadap harta itu; atau
 - (v) menghalang isteri daripada menunaikan atau menjalankan kewajipan atau amalan agamanya; atau
 - (vi) jika dia mempunyai isteri lebih daripada seorang, dia tidak melayani isteri yang berkenaan secara adil mengikut kehendak Hukum Syarak;
- (i) bahawa walau pun empat bulan berlalu tetapi isteri masih belum disetubuhi oleh kerana suami bersengaja enggan menyetubuhinya;

- (j) bahawa isteri tidak memberi keizinan akan perkahwinan itu atau keizinannya tidak sah, sama ada oleh sebab paksaan, kesilapan, ketidaksempurnaan akal, atau hal keadaan lain yang diakui oleh Hukum Syarak;
- (k) bahawa pada masa perkahwinan itu isteri, sungguhpun berkebolehan memberi keizinan yang sah, adalah seorang yang kecelaruan mental, sama ada berterusan atau berselangan, dalam erti Ordinan Kecelaruan Mental 1952 [*Ord. 31 tahun 1952*] bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, atau Ordinan Orang Gila Sabah [*Sabah Bab 74*] bagi Wilayah Persekutuan Labuan dan kecelaruan mentalnya adalah daripada suatu jenis atau setakat yang menjadikannya tidak layak untuk berkahwin;
- (l) apa-apa alasan lain yang diiktiraf sebagai sah bagi membubarkan perkahwinan atau bagi fasakh di bawah Hukum Syarak.

(1A) Mana-mana orang yang berkahwin mengikut Hukum Syarak adalah berhak mendapatkan perintah bagi pembubaran perkahwinan atau fasakh atas alasan bahawa isteri menjadi tidak upaya yang menghalang persetubuhan.

(2) Tiada apa-apa perintah boleh dibuat atas alasan dalam perenggan (1)(c) sehingga hukuman itu telah dikemukakan dan suami telahpun menjalani satu tahun daripada hukuman itu.

(3) Sebelum membuat suatu perintah atas alasan dalam perenggan (1)(e) Mahkamah hendaklah, atas permohonan suami, membuat suatu perintah menghendaki suami memuaskan hati Mahkamah dalam tempoh enam bulan dari tarikh perintah itu bahawa dia tidak lagi mati pucuk, dan jika suami memuaskan hati Mahkamah sedemikian dalam tempoh itu, tiada sesuatu perintah boleh dibuat atas alasan itu.

(4) Tiada apa-apa perintah boleh dibuat atas mana-mana alasan dalam subseksyen (1) jika suami memuaskan hati Mahkamah bahawa isteri, dengan mengetahui bahawa adalah terbuka kepadanya untuk mendapatkan perkahwinan itu ditolak, telah bertingkah laku terhadap suaminya dengan cara yang menyebabkan suami mempercayai dengan munasabah bahawa isteri tidak akan menolak perkahwinan itu, dan bahawa adalah tidak adil kepada suami jika dibuat perintah itu.

Anggapan mati

53. (1) Jika suami mana-mana perempuan telah mati, atau dipercayai telah mati, atau telah tidak didengar perkhabaran mengenainya bagi suatu tempoh empat tahun atau lebih, dan hal keadaan adalah sebegitu hingga dia patut, bagi maksud membolehkan perempuan itu berkahwin semula, dianggap mengikut Hukum Syarak sebagai telah mati, maka Mahkamah boleh, di atas permohonan perempuan itu dan selepas apa-apa siasatan yang wajar, mengeluarkan dalam bentuk yang ditetapkan suatu perakuan menganggap kematian suami itu dan Mahkamah boleh di atas permohonan perempuan itu membuat perintah bagi pembubaran perkahwinan atau fasakh sebagaimana diperuntukkan di bawah seksyen 52.

(2) Suatu perakuan yang dikeluarkan di bawah subseksyen (1) hendaklah disifatkan sebagai perakuan kematian suami itu mengikut pengertian perenggan 14(4)(b).

(3) Dalam hal keadaan yang disebut dalam subseksyen (1), seseorang perempuan adalah tidak berhak berkahwin semula tanpa suatu perakuan yang dikeluarkan di bawah subseksyen (1) walaupun Mahkamah Tinggi mungkin telah memberi kebenaran menganggap suami itu telah mati.

(4) Perakuan yang dikeluarkan di bawah subseksyen (1) hendaklah didaftarkan seolah-olah perakuan itu telah mewujudkan perceraian.

Penyenggaraan Daftar Perceraian dan Pembatalan

54. (1) Tiap-tiap Pendaftar dan juga Ketua Pendaftar hendaklah masing-masing menyenggara suatu Daftar Perceraian dan Pembatalan dan hendaklah serta-merta mencatatkan di dalamnya butir-butir yang ditetapkan mengenai semua perintah perceraian dan pembatalan yang dihantar kepadanya di bawah subseksyen (2) dan mengenai semua perintah perceraian dan pembatalan yang dipohon di bawah subseksyen (3) untuk didaftarkan.

(2) Tiap-tiap Mahkamah yang memberikan dan merekodkan suatu perintah perceraian atau pembatalan atau yang membenarkan dan merekodkan apa-apa talaq atau apa-apa bentuk lain perceraian hendaklah serta-merta menghantar satu salinan rekod itu yang diperakui kepada Pendaftar yang berkenaan dan kepada Ketua Pendaftar untuk didaftarkan.

(3) Jika suatu perkahwinan yang diakadnikahkan dalam Wilayah Persekutuan adalah dibubarkan atau dibatalkan dengan suatu perintah Mahkamah yang mempunyai bidang kuasa wibawa di luar Wilayah Persekutuan, salah satu daripada pihak-pihak itu boleh memohon kepada Pendaftar yang berkenaan dan kepada Ketua Pendaftar untuk didaftarkan perintah itu, dan Pendaftar berkenaan itu dan Ketua Pendaftar hendaklah mendaftarkan perintah itu apabila berpuas hati bahawa perintah itu adalah satu perintah yang patut diiktiraf sebagai sah bagi maksud undang-undang dalam Wilayah Persekutuan.

(4) Jika sesuatu lafaz talaq di hadapan Mahkamah atau sesuatu perintah perceraian atau pembatalan, di mana jua telah diberi, telah membubarkan sesuatu perkahwinan yang telah diakadnikahkan dalam Wilayah Persekutuan dan telah didaftarkan di bawah Akta ini atau di bawah mana-mana undang-undang bertulis yang berkuat kuasa sebelum Akta ini, Pendaftar yang berkenaan dan Ketua Pendaftar hendaklah, apabila mendaftarkan talaq atau perintah itu, mengarahkan supaya catatan mengenai perkahwinan itu dalam Daftar Perkahwinan ditandakan dengan perkataan "Dibubarkan" dan dengan rujukan mengenai prosiding yang mana talaq itu telah dilafazkan atau perintah itu telah dibuat.

(5) Apabila mendaftarkan sesuatu talaq atau perintah perceraian atau pembatalan itu dan apabila dibayar kepadanya fi yang ditetapkan, Ketua Pendaftar hendaklah mengeluarkan surat perakuan cerai dan pembatalan dalam borang yang ditetapkan kepada kedua-dua pihak itu.

Pendaftaran perceraian

55. Tiada lafaz talaq atau perintah perceraian atau pembatalan boleh didaftarkan melainkan Ketua Pendaftar berpuas hati bahawa Mahkamah telah membuat perintah muktamad berhubungan dengannya.

Pendaftaran perceraian di luar Mahkamah

55A. (1) Walau apa pun seksyen 54, seseorang yang telah menceraikan isterinya dengan lafaz talaq di luar Mahkamah dan tanpa kebenaran Mahkamah, hendaklah dalam masa tujuh hari dari pelafazan talaq itu melaporkan kepada Mahkamah.

(2) Mahkamah hendaklah mengadakan siasatan untuk memastikan sama ada talaq yang dilafaz itu adalah sah mengikut Hukum Syarak.

(3) Jika Mahkamah berpuas hati bahawa talaq yang telah dilafazkan itu adalah sah mengikut Hukum Syarak, maka Mahkamah hendaklah, tertakluk kepada seksyen 124—

- (a) membuat perintah membenarkan perceraian dengan talaq;
- (b) merekodkan perceraian itu; dan
- (c) menghantar salinan rekod itu kepada Pendaftar yang sewajarnya dan kepada Ketua Pendaftar bagi pendaftaran.

Mut'ah atau pemberian sagu hati kepada perempuan yang diceraikan tanpa sebab yang patut

56. Sebagai tambahan kepada haknya untuk memohon nafkah, seseorang perempuan yang telah diceraikan tanpa sebab yang patut oleh suaminya boleh memohon mut'ah atau pemberian sagu hati kepada Mahkamah, dan Mahkamah boleh, selepas mendengar pihak-pihak itu dan apabila berpuas hati bahawa perempuan itu telah diceraikan tanpa sebab yang patut, memerintahkan suami membayar sejumlah wang yang wajar dan patut mengikut Hukum Syarak.

Hak terhadap mas kahwin, dsb., tidak akan tersentuh

57. Tiada apa-apa jua yang terkandung dalam Akta ini boleh menyentuh apa-apa hak yang mungkin ada pada seseorang perempuan yang berkahwin di bawah Hukum Syarak terhadap mas kahwinnya dan pemberian kepadanya atau apa-apa bahagian daripadanya apabila perkahwinannya dibubarkan.

Kuasa Mahkamah memerintah pembahagian harta sepencarian

58. (1) Mahkamah adalah mempunyai kuasa, apabila membenarkan lafaz talaq atau apabila membuat suatu perintah perceraian, memerintahkan supaya apa-apa aset yang diperolehi oleh pihak-pihak itu dalam masa perkahwinan dengan usaha bersama mereka dibahagikan antara mereka atau supaya mana-mana aset itu dijual dan hasil jualan itu dibahagi antara pihak-pihak itu.

(2) Pada menjalankan kuasa yang diberi oleh subseksyen (1), Mahkamah hendaklah mengambil perhatian kepada—

- (a) takat sumbangan yang telah dibuat oleh tiap-tiap satu pihak dalam bentuk wang, harta, atau kerja bagi memperolehi aset itu;
- (b) apa-apa hutang yang terhutang oleh salah satu pihak yang telah dilakukan bagi manfaat bersama mereka;
- (c) keperluan anak-anak yang belum dewasa daripada perkahwinan itu, jika ada,

dan, tertakluk kepada pertimbangan itu, Mahkamah hendaklah membuat pembahagian yang sama banyak.

(3) Mahkamah adalah mempunyai kuasa, apabila membenarkan lafaz talaq atau apabila membuat perintah perceraian, memerintah supaya apa-apa aset yang diperolehi dalam masa perkahwinan dengan usaha tunggal satu pihak kepada perkahwinan itu dibahagi antara mereka atau supaya mana-mana aset itu dijual dan hasil jualan itu dibahagi antara pihak-pihak itu.

(4) Pada menjalankan kuasa yang diberi oleh subseksyen (3), Mahkamah hendaklah memberi perhatian kepada—

- (a) takat sumbangan yang telah dibuat oleh pihak yang tidak memperolehi aset itu, kepada kebajikan keluarga dengan memelihara rumahtangga atau menjaga keluarga;
- (b) keperluan anak-anak yang belum dewasa daripada perkahwinan itu, jika ada,

dan, tertakluk kepada pertimbangan itu, Mahkamah boleh membahagikan aset itu atau hasil jualan itu mengikut apa-apa kadar yang difikirkannya munasabah, tetapi, walau bagaimanapun, pihak yang telah memperolehi aset itu dengan usahanya hendaklah menerima suatu kadar yang lebih besar.

(5) Bagi maksud seksyen ini, rujukan mengenai aset yang diperolehi dalam masa perkahwinan termasuklah aset yang dipunyai oleh satu pihak sebelum perkahwinan itu yang telah dimajukan pada sebahagian besarnya dalam masa perkahwinan itu oleh pihak yang satu lagi itu atau dengan usaha bersama mereka.

BAHAGIAN VI
NAFKAH ISTERI, ANAK DAN LAIN-LAIN

Kuasa Mahkamah memerintah nafkah bagi isteri, dan kesan nusyuz

59. (1) Tertakluk kepada Hukum Syarak, Mahkamah boleh memerintahkan seseorang lelaki membayar nafkah kepada isteri atau bekas isterinya.

(2) Tertakluk kepada Hukum Syarak dan pengesahan Mahkamah, seseorang isteri tidaklah berhak mendapat nafkah apabila dia nusyuz atau enggan dengan tidak berpatutan menurut kemahuan atau perintah sah suaminya, iaitu, antara lain—

- (a) apabila dia menjauhkan dirinya dari suaminya;
- (b) apabila dia meninggalkan rumah suaminya bertentangan dengan kemahuan suaminya;
- (c) apabila dia enggan berpindah bersama suaminya ke satu rumah atau tempat lain,

tanpa apa-apa sebab yang sah mengikut Hukum Syarak.

(3) Selepas sahaja isteri itu bertaubat dan menurut kemahuan dan perintah sah suaminya, maka isteri itu tidaklah lagi menjadi nusyuz.

Kuasa Mahkamah memerintah nafkah bagi seseorang tertentu

60. Mahkamah boleh memerintahkan mana-mana orang yang bertanggung tentang hal itu mengikut Hukum Syarak, supaya membayar nafkah kepada seorang lain jika dia tidak berupaya, sepenuhnya atau sebahagiannya, daripada mencari pendapatan oleh sebab kerosakan otak atau jasmani atau tidak sihat dan Mahkamah berpuas hati bahawa memandang kepada kemampuan orang yang pertama tersebut itu adalah munasabah memerintahkan sedemikian.

Pentaksiran nafkah

61. Pada menentukan jumlah apa-apa nafkah yang hendak dibayar, Mahkamah hendaklah mengasaskan pentaksirannya terutama sekali atas kemampuan dan keperluan pihak-pihak itu, dengan mengira kadar nafkah itu berbanding dengan pendapatan orang yang terhadapnya perintah itu dibuat.

Kuasa Mahkamah untuk memerintahkan jaminan diberi bagi nafkah

62. Mahkamah boleh, apabila menentukan nafkah, memerintahkan orang yang bertanggung membayar nafkah itu supaya memberi jaminan bagi kesemua atau apa-apa bahagiannya dengan meletak hak apa-apa harta pada pemegang amanah dengan amanah supaya membayar nafkah itu atau sebahagiannya daripada pendapatan harta itu.

Mengkompaun nafkah

63. Apa-apa perjanjian untuk membayar, dengan wang atau harta lain, wang pokok bagi menjelaskan segala tuntutan nafkah masa hadapan tidak boleh berkuat kuasa sehingga ia telah diluluskan, dengan atau tanpa syarat-syarat, oleh Mahkamah, tetapi apabila diluluskan sedemikian, hendaklah menjadi suatu pembelaan yang memadai terhadap apa-apa tuntutan nafkah.

Tempoh perintah nafkah

64. Kecuali jika sesuatu perintah nafkah dinyatakan sebagai selama sesuatu tempoh yang lebih singkat atau telah dibatalkan, dan tertakluk kepada seksyen 65, sesuatu perintah nafkah hendaklah tamat apabila mati orang yang kena membayar nafkah itu atau apabila mati orang yang berhak menerima nafkah itu menurut perintah yang telah dibuat itu, mengikut mana yang lebih awal.

Hak terhadap nafkah atau pemberian selepas perceraian

65. (1) Hak bagi seseorang isteri yang telah bercerai untuk menerima nafkah daripada suaminya yang dahulu di bawah sesuatu perintah Mahkamah hendaklah terhenti apabila tamat tempoh 'iddah atau apabila isteri itu menjadi nusyuz.

(2) Hak isteri yang diceraikan untuk menerima pemberian daripada bekas suaminya di bawah sesuatu perjanjian hendaklah terhenti di atas perkahwinan semula isteri itu.

Kuasa Mahkamah untuk mengubah perintah nafkah

66. Mahkamah boleh pada bila-bila masa dan dari semasa ke semasa mengubah, atau boleh pada bila-bila masa membatalkan, sesuatu perintah nafkah yang masih berkuat kuasa, sama ada

dengan jaminan atau tanpa jaminan, atas permohonan orang yang berhak menerima atau yang kena membayar nafkah itu menurut perintah yang telah dibuat itu, jika Mahkamah berpuas hati, bahawa perintah itu telah diasaskan atas apa-apa salah nyata atau kesilapan fakta atau jika sesuatu perubahan material telah berlaku tentang hal keadaan.

Kuasa Mahkamah untuk mengubah perjanjian nafkah

67. Tertakluk kepada seksyen 63, Mahkamah boleh pada bila-bila masa dan dari semasa ke semasa mengubah syarat-syarat apa-apa perjanjian tentang nafkah yang dibuat antara suami dan isteri, sama ada dibuat sebelum atau selepas tarikh yang ditetapkan, jika Mahkamah berpuas hati bahawa apa-apa perubahan material telah berlaku tentang hal keadaan, walau apa pun peruntukan yang berlawanan dalam perjanjian itu.

Nafkah yang kena dibayar di bawah perintah Mahkamah tidak boleh dipindahkan hak miliknya

68. Nafkah yang kena dibayar kepada seseorang di bawah apa-apa perintah Mahkamah tidak boleh diserahkan hak atau dipindah milik atau kena ditahan, diasingkan, atau dikenakan levi untuk, atau berkenaan dengan, apa-apa hutang atau tuntutan.

Menuntut tunggakan nafkah

69. (1) Tunggakan nafkah yang tanpa jaminan boleh dituntut sebagai suatu hutang daripada pihak yang mungkir itu dan, jika tunggakan itu terkumpul kena dibayar sebelum suatu perintah penerimaan dibuat terhadap pihak yang mungkir itu, tunggakan itu boleh dibuktikan dalam kebankrapannya dan, jika tunggakan itu terkumpul kena dibayar sebelum dia mati, tunggakan itu hendaklah menjadi suatu hutang yang kena dibayar daripada harta pusakanya.

(2) Tunggakan nafkah yang tanpa jaminan yang terkumpul kena dibayar sebelum orang yang berhak kepadanya itu mati boleh dituntut sebagai suatu hutang oleh wakil diri orang itu di sisi undang-undang orang itu.

Nafkah sementara

70. (1) Jika Mahkamah berpuas hati bahawa terdapat alasan untuk membayar nafkah, Mahkamah boleh membuat suatu perintah terhadap suami bagi membayar nafkah sementara yang akan berkuat kuasa dengan serta-merta dan terus berkuat kuasa sehingga perintah Mahkamah dibuat atas permohonan untuk nafkah.

(2) Suami boleh melaraskan nafkah sementara yang dibayar dengan amaun yang diperintah supaya dibayar untuk nafkah di bawah perintah Mahkamah, dengan syarat bahawa amaun yang diterima oleh isteri, setelah ditolak apa-apa potongan, adalah mencukupi untuk keperluan asasnya.

Hak tempat tinggal

71. (1) Seseorang perempuan yang diceraikan adalah berhak tinggal di rumah di mana dia biasa tinggal semasa dia berkahwin selagi suami tidak mendapatkan tempat tinggal lain yang sesuai untuknya.

(2) Hak tempat tinggal yang diperuntukkan dalam subseksyen (1) akan terhenti—

- (a) jika tempoh 'iddah telah tamat; atau
- (b) jika tempoh jagaan anak telah tamat; atau
- (c) jika perempuan itu telah berkahwin semula; atau
- (d) jika perempuan itu telah bersalah melakukan perbuatan yang memberahikan secara terbuka (fahisyah);

dan sesudah itu suami boleh memohon kepada Mahkamah supaya dikembalikan rumah itu kepadanya.

Kewajipan menanggung nafkah anak

72. (1) Kecuali jika sesuatu perjanjian atau sesuatu perintah Mahkamah memperuntukkan selainnya, maka adalah menjadi kewajipan seseorang lelaki menanggung nafkah anaknya, sama ada anak itu berada dalam jagaannya atau dalam jagaan seseorang lain, sama ada dengan mengadakan bagi mereka tempat tinggal, pakaian, makanan, perubatan, dan pelajaran sebagaimana yang munasabah memandang kepada kemampuan dan taraf kehidupannya atau dengan membayar kosnya.

(2) Kecuali seperti tersebut di atas, adalah menjadi kewajipan seseorang yang bertanggung di bawah Hukum Syarak, supaya menanggung nafkah atau memberi sumbangan kepada nafkah kanak-kanak jika bapa kanak-kanak itu telah mati atau tempat di mana bapanya berada tidak diketahui atau jika dan setakat mana bapanya tidak berupaya menanggung nafkah mereka.

Kuasa Mahkamah memerintahkan nafkah bagi kanak-kanak

73. (1) Mahkamah boleh pada bila-bila masa memerintahkan seorang lelaki membayar nafkah untuk faedah mana-mana anaknya—

- (a) jika dia telah enggan atau cuai mengadakan peruntukan dengan munasabah bagi anaknya itu;
- (b) jika dia telah meninggalkan langsung isterinya dan anaknya itu adalah dalam jagaan isterinya;
- (c) dalam masa menanti keputusan sesuatu prosiding hal ehwal suami isteri; atau
- (d) apabila membuat atau selepas daripada membuat suatu perintah meletakkan anak itu dalam jagaan seseorang lain.

(e)
(2) Mahkamah hendaklah mempunyai kuasa bersamaan memerintahkan seseorang yang bertanggung di bawah Hukum Syarak supaya membayar atau memberi sumbangan terhadap nafkah seseorang anak jika Mahkamah berpuas hati bahawa memandang kepada kemampuannya adalah munasabah bagi Mahkamah memerintahkan sedemikian.

(3) Sesuatu perintah di bawah subseksyen (1) atau (2) boleh mengarahkan supaya pembayaran dibuat kepada orang yang menjaga atau memelihara dan mengawal anak itu atau kepada pemegang amanah bagi anak itu.

Kuasa bagi Mahkamah memerintahkan jaminan bagi nafkah seseorang anak

74. (1) Mahkamah boleh, apabila memerintahkan pembayaran nafkah untuk faedah seseorang anak, memerintahkan orang yang bertanggung membayar nafkah itu supaya memberi jaminan bagi kesemua atau sebahagian daripadanya dengan meletak hak apa-apa harta pada pemegang amanah dengan amanah supaya membayar nafkah itu atau sebahagiannya daripada pendapatan harta itu.

(2) Kemungkinan mematuhi perintah menghendaki orang yang bertanggung membayar nafkah itu meletak hak apa-apa harta pada pemegang amanah bagi maksud subseksyen (1) boleh dikenakan hukuman sebagai suatu penghinaan terhadap Mahkamah.

Kuasa bagi Mahkamah mengubah perintah mengenai jagaan atau nafkah seseorang anak

75. Mahkamah boleh, atas permohonan seseorang yang ada mempunyai kepentingan, pada bila-bila masa dan dari semasa ke semasa mengubah, atau boleh pada bila-bila masa membatalkan, apa-apa perintah mengenai jagaan atau nafkah seseorang anak, jika Mahkamah berpuas hati bahawa perintah itu telah berdasarkan atas apa-apa salah nyata atau kesilapan fakta atau jika sesuatu perubahan material telah berlaku tentang hal keadaan.

Kuasa bagi Mahkamah mengubah perjanjian jagaan atau nafkah seseorang anak

76. Mahkamah boleh pada bila-bila masa dan dari semasa ke semasa mengubah syarat-syarat sesuatu perjanjian yang berhubungan dengan jagaan atau nafkah seseorang anak, sama ada perjanjian itu dibuat sebelum atau selepas tarikh yang ditetapkan, walau apa pun peruntukan yang berlawanan dalam perjanjian itu, jika Mahkamah berpuas hati bahawa adalah munasabah dan untuk kebajikan anak itu berbuat demikian.

Menuntut tunggakan nafkah seseorang anak

77. Seksyen 69 hendaklah dipakai, dengan pindaan yang sesuai, dan mengikut Hukum Syarak bagi perintah mengenai pembayaran nafkah untuk faedah seseorang anak.

Kewajipan menanggung nafkah kanak-kanak yang diterima sebagai ahli keluarga

78. (1) Jika seseorang lelaki telah menerima seseorang kanak-kanak yang bukan anaknya sebagai seorang ahli keluarganya, maka adalah menjadi kewajipannya menanggung nafkah kanak-kanak itu semasa dia masih seorang kanak-kanak, setakat mana bapa dan ibu kanak-kanak itu tidak berbuat demikian, dan Mahkamah boleh membuat apa-apa perintah yang perlu bagi memastikan kebajikan kanak-kanak itu.

(2) Kewajipan yang dipertanggungjawabkan oleh subseksyen (1) hendaklah terhenti jika kanak-kanak itu dibawa balik oleh bapa atau ibunya.

(3) Apa-apa wang yang dibelanjakan oleh seseorang lelaki pada menanggung nafkah seseorang kanak-kanak sebagaimana dikehendaki oleh subseksyen (1) boleh dituntut daripada bapa atau ibu kanak-kanak itu.

Tempoh perintah bagi nafkah anak

79. Kecuali—

- (a) jika sesuatu perintah mengenai nafkah seseorang anak dinyatakan sebagai selama tempoh yang lebih singkat; atau
- (b) jika sesuatu perintah itu telah dibatalkan; atau
- (c) jika sesuatu perintah itu dibuat untuk—
 - (i) seseorang anak perempuan yang belum berkahwin atau yang, oleh sebab sesuatu hilang upaya dari segi mental atau jasmani, tidak berkebolehan menanggung nafkah dirinya;
 - (ii) seorang anak lelaki yang, oleh sebab sesuatu hilang upaya dari segi mental atau jasmani, tidak berkebolehan menanggung nafkah dirinya,

perintah nafkah hendaklah tamat apabila anak itu mencapai umur lapan belas tahun, tetapi Mahkamah boleh, atas permohonan oleh anak itu atau oleh seseorang lain, melanjutkan perintah nafkah itu supaya meliputi apa-apa tempoh tambahan yang difikirkannya munasabah, bagi membolehkan anak itu mengikuti pelajaran atau latihan lanjut atau lebih tinggi.

Kewajipan menanggung nafkah anak-anak tidak sah taraf

80. (1) Jika seseorang perempuan cuai atau enggan menanggung nafkah seseorang anaknya yang tidak sah taraf yang tidak berupaya menanggung nafkah dirinya, melainkan seorang anak yang dilahirkan akibat rogol, Mahkamah boleh, apabila hal itu dibuktikan dengan sewajarnya, memerintahkan perempuan itu memberi apa-apa elaun bulanan yang difikirkan munasabah oleh Mahkamah.

(2) (*Dipotong oleh Akta A902*).

(3) Elaun bulanan di bawah seksyen ini hendaklah kena dibayar dari tarikh bermulanya kecuaian atau keengganan menanggung nafkah itu atau dari sesuatu tarikh yang kemudian mengikut sebagaimana yang dinyatakan dalam perintah itu.

BAHAGIAN VII

JAGAAN

Hadhanah atau Jagaan Kanak-kanak

Orang yang berhak menjaga kanak-kanak

81. (1) Tertakluk kepada seksyen 82, ibu adalah yang paling berhak dari segala orang bagi menjaga anak kecilnya dalam masa ibu itu masih dalam perkahwinan dan juga selepas perkahwinannya dibubarkan.

(2) Jika Mahkamah berpendapat bahawa ibu adalah hilang kelayakan di bawah Hukum Syarak dari mempunyai hak terhadap hadhanah atau jagaan anaknya, maka hak itu, tertakluk kepada subseksyen (3), hendaklah berpindah kepada salah seorang yang berikut mengikut susunan keutamaan yang berikut, iaitu—

- (a) nenek sebelah ibu hingga ke atas peringkatnya;
- (b) bapa;
- (c) nenek sebelah bapa hingga ke atas peringkatnya;
- (d) kakak atau adik perempuan seibu sebapa;
- (e) kakak atau adik perempuan seibu;
- (f) kakak atau adik perempuan sebapa;
- (g) anak perempuan dari kakak atau adik perempuan seibu sebapa;
- (h) anak perempuan dari kakak atau adik seibu;
- (i) anak perempuan dari kakak atau adik perempuan sebapa;
- (j) ibu saudara sebelah ibu;
- (k) ibu saudara sebelah bapa;
- (l) waris lelaki yang boleh menjadi warisnya sebagai 'asabah atau residuari;

Dengan syarat jagaan orang demikian tidak menjejaskan kebajikan kanak-kanak itu.

(3) Tiada seseorang lelaki berhak terhadap jagaan seseorang kanak-kanak perempuan melainkan lelaki itu adalah seorang muhrim, iaitu, dia mempunyai pertalian dengan kanak-kanak perempuan itu dalam mana dia dilarang berkahwin dengannya.

(4) Tertakluk kepada seksyen 82 dan 84, jika ada beberapa orang dari keturunan atau peringkat yang sama, kesemuanya sama berkelayakan dan bersetuju menjaga kanak-kanak itu, jagaan hendaklah diamanahkan kepada orang yang mempunyai sifat paling mulia yang menunjukkan perasaan paling kasih sayang kepada kanak-kanak itu, dan jika kesemuanya sama mempunyai sifat-sifat kemuliaan, maka yang tertua antara mereka adalah berhak mendapat keutamaan.

Kelayakan yang perlu untuk jagaan

82. Seseorang yang mempunyai hak mendidik seseorang kanak-kanak, adalah berhak menjalankan hak terhadap hadhanah jika—

- (a) dia adalah seorang Islam;
- (b) dia adalah sempurna akal;
- (c) dia berumur yang melayakkan dia memberikan kepada kanak-kanak itu jagaan dan kasih sayang yang mungkin diperlukan oleh kanak-kanak itu;
- (d) dia berkelakuan baik dari segi akhlak Islamiah; dan
- (e) dia tinggal di tempat di mana kanak-kanak itu tidak mungkin menghadapi apa-apa akibat buruk dari segi akhlak atau jasmani.

Bagaimana hak jagaan hilang

83. Hak seseorang perempuan terhadap hadhanah adalah hilang—

- (a) jika perempuan itu berkahwin dengan seseorang yang tidak mempunyai pertalian dengan kanak-kanak itu yang orang itu dilarang berkahwin dengan kanak-kanak itu, jika jagaannya dalam hal sedemikian akan menjejaskan kebajikan kanak-kanak itu tetapi haknya untuk jagaan akan kembali semula jika perkahwinan itu dibubarkan;

- (b) jika perempuan itu berkelakuan buruk secara keterlaluan dan terbuka;
- (c) jika perempuan itu menukar pemastautinannya dengan tujuan untuk mencegah bapa kanak-kanak itu daripada menjalankan pengawasan yang perlu ke atas kanak-kanak itu, kecuali bahawa seseorang isteri yang bercerai boleh mengambil anaknya sendiri ke tempat lahir isteri itu;
- (d) jika perempuan itu murtad;
- (e) jika perempuan itu mengabaikan atau menganiaya kanak-kanak itu.

Tempoh jagaan

84. (1) Hak hadhinah bagi menjaga seseorang kanak-kanak adalah tamat setelah kanak-kanak itu mencapai umur tujuh tahun, jika kanak-kanak itu lelaki, dan umur sembilan tahun, jika kanak-kanak itu perempuan, tetapi Mahkamah boleh, atas permohonan hadhinah, membenarkan dia menjaga kanak-kanak itu sehingga kanak-kanak itu mencapai umur sembilan tahun, jika kanak-kanak itu lelaki, dan umur sebelas tahun, jika kanak-kanak itu perempuan.

(2) Setelah tamatnya hak hadhinah, jagaan adalah turun kepada bapa, dan jika kanak-kanak itu telah mencapai umur kecerdikan (*mumaiyiz*), maka kanak-kanak itu adalah berhak memilih untuk tinggal dengan sama ada ibu atau bapanya, melainkan jika Mahkamah memerintahkan selainnya.

Jagaan anak-anak tidak sah taraf

85. Jagaan kanak-kanak tidak sah taraf adalah semata-mata pada ibu dan saudara mara ibu.

Kuasa Mahkamah membuat perintah mengenai jagaan

86. (1) Walau apa pun peruntukan seksyen 81, Mahkamah boleh pada bila-bila masa dengan perintah memilih untuk meletakkan seseorang kanak-kanak dalam jagaan salah seorang daripada orang yang tersebut di dalam seksyen itu atau, jika ada hal keadaan yang luar biasa yang menyebabkan tidak diingini bagi kanak-kanak

itu diamanahkan kepada salah seorang daripada orang-orang itu, Mahkamah boleh dengan perintah meletakkan kanak-kanak itu dalam jagaan mana-mana orang lain atau mana-mana persatuan yang tujuannya adalah termasuk kebajikan kanak-kanak.

(2) Untuk memutuskan dalam jagaan siapakah seseorang kanak-kanak patut diletakkan, pertimbangan yang utama ialah kebajikan kanak-kanak itu dan, tertakluk kepada pertimbangan itu, Mahkamah hendaklah memberi perhatian kepada—

- (a) kemahuan ibu bapa kanak-kanak itu; dan
- (b) kemahuan kanak-kanak itu, jika dia telah meningkat umur dapat menyatakan sesuatu pendapatnya sendiri.

(3) Adalah menjadi suatu anggapan yang boleh dipatahkan bahawa adalah untuk kebaikan seseorang kanak-kanak semasa masa dia kecil supaya berada bersama ibunya, tetapi pada memutuskan sama ada anggapan itu dipakai bagi fakta mana-mana kes tertentu, Mahkamah hendaklah memberi perhatian kepada tidak baiknya mengacau kehidupan seseorang kanak-kanak dengan bertukar-tukarnya jagaan.

(4) Jika ada dua orang atau lebih kanak-kanak daripada mana-mana perkahwinan, Mahkamah tidaklah terikat meletakkan kedua-dua atau kesemuanya dalam jagaan orang yang sama tetapi hendaklah menimbangkan kebajikan tiap-tiap seorangnya secara berasingan.

(5) Mahkamah boleh, jika perlu, membuat perintah interim untuk menempatkan kanak-kanak itu dalam jagaan mana-mana orang atau institusi atau persatuan dan perintah itu hendaklah serta merta dikuatkuasakan dan terus dikuatkuasakan sehingga Mahkamah membuat perintah bagi jagaan itu.

Perintah tertakluk kepada syarat-syarat

87. (1) Sesuatu perintah jagaan boleh dibuat tertakluk kepada apa-apa syarat yang difikirkan oleh Mahkamah patut dikenakan dan, tertakluk kepada syarat-syarat, jika ada, yang dipakai dari semasa ke semasa, perintah itu adalah menghakkan orang yang diberi jagaan itu untuk memutuskan semua soal yang berhubungan dengan pendidikan dan pelajaran kanak-kanak itu.

(2) Tanpa menyentuh keluasan subseksyen (1), sesuatu perintah jagaan boleh—

- (a) mengandungi syarat-syarat tentang tempat di mana kanak-kanak itu akan tinggal dan cara pelajarannya;
- (b) mengadakan peruntukan bagi kanak-kanak itu berada bagi sementara dalam pemeliharaan dan kawalan seseorang yang lain daripada orang yang diberi jagaan itu;
- (c) mengadakan peruntukan bagi kanak-kanak itu melawat ibu atau bapa yang tidak diberi jagaan atau seseorang dari keluarga ibu atau bapa yang telah mati atau tidak diberi jagaan pada masa-masa dan bagi apa-apa tempoh sebagaimana yang difikirkan munasabah oleh Mahkamah;
- (d) memberi ibu atau bapa yang tidak diberi jagaan atau seseorang dari keluarga ibu atau bapa yang telah mati atau tidak diberi jagaan hak untuk berjumpa dengan kanak-kanak itu pada masa-masa dan dengan seberapa kerap yang difikirkan munasabah oleh Mahkamah; atau
- (e) melarang orang yang diberi jagaan itu daripada membawa kanak-kanak itu keluar dari Malaysia.

Jagaan ke atas Orang dan Harta

Orang yang berhak kepada jagaan

88. (1) Sungguh pun hak terhadap hadhanah atau jagaan anak mungkin terletak hak pada seseorang lain, bapa adalah penjaga hakiki yang pertama dan utama bagi diri dan harta anaknya yang belum dewasa, dan apabila bapa telah mati, maka hak di sisi undang-undang bagi menjaga anaknya itu adalah turun kepada salah seorang yang berikut mengikut susunan keutamaan yang berikut, iaitu—

- (a) datuk lelaki di sebelah bapa;
- (b) wasi yang dilantik menurut wasiat bapa;
- (c) wasi kepada wasi bapa;
- (d) wasi datuk lelaki di sebelah bapa;
- (e) wasi kepada wasi datuk di sebelah bapa:

Dengan syarat bahawa dia adalah seorang Islam, seorang dewasa, adalah siuman, dan boleh dipercayai.

(2) Bapa adalah sentiasa mempunyai kuasa paling luas untuk membuat melalui wasiat apa-apa perkiraan yang difikirkannya baik sekali berhubung dengan jagaan anak-anaknya yang masih kanak-kanak dan berhubung dengan hal memperlindungi kepentingan mereka, dengan syarat bahawa dia adalah siuman sepenuhnya.

(3) Subseksyen (1) tidaklah terpakai jika terma-terma dan syarat-syarat bagi surat cara yang meletakkan harta pada kanak-kanak itu secara nyata yang tidak membenarkan orang yang tersebut di dalamnya daripada menjalankan apa-apa kuasa ke atas harta itu, dan dalam hal yang demikian Mahkamah hendaklah melantik seorang penjaga bagi harta kanak-kanak itu.

(4) Bagi maksud jagaan ke atas diri dan harta, seseorang hendaklah disifatkan sebagai kanak-kanak melainkan dia telah genap umur lapan belas tahun.

Kuasa ke atas harta tak alih dan harta alih

89. (1) Berkenaan dengan harta tak alih, seseorang penjaga di sisi undang-undang tidak mempunyai apa-apa kuasa untuk menjual, kecuali dalam hal yang berikut, iaitu—

- (a) jika, dengan menjual harta itu kepada orang luar, dia boleh mendapat harga sekurang-kurangnya dua kali ganda harga harta itu;
- (b) jika kanak-kanak itu tidak mempunyai apa-apa mata pencarian lain, dan penjualan itu adalah benar-benar perlu untuk menanggung nafkahnya, dan kanak-kanak itu tidak mempunyai apa-apa harta lain;
- (c) jika harta itu perlu dijual bagi maksud menjelaskan hutang pewasiat, yang tidak dapat diselesaikan jika harta itu tidak dijual;
- (d) jika ada sesuatu peruntukan am dalam wasiat pewasiat itu yang tidak dapat dikuatkuasakan dengan tidak dijual harta itu;
- (e) jika pendapatan yang terkumpul dari harta pusaka itu tidak mencukupi untuk membayar perbelanjaan yang telah dilakukan dalam menguruskannya dan untuk membayar hasil tanah;

- (f) jika harta itu sedang diancam bahaya yang akan menyebabkannya menjadi musnah atau binasa oleh kerana reput;
- (g) jika harta itu ada dalam tangan orang yang tidak berhak kepadanya, dan penjaga itu ada sebab bagi mengkhawatiri bahawa tidak ada peluang bagi mendapatkan pemulihan yang saksama; atau
- (h) dalam apa-apa hal lain, jika harta itu benar-benar perlu dijual atas alasan lain yang dibenarkan oleh Hukum Syarak dan penjualan itu adalah nyata atau jelas sekali untuk faedah kanak-kanak itu.

(2) Berkenaan dengan harta alih, seseorang penjaga di sisi undang-undang adalah mempunyai kuasa menjual atau menyandarkan barang dan harta benda kanak-kanak itu, jika dia berkehendakkan keperluan yang mustahak, seperti makanan, pakaian dan asuhan; dan jika harta alih seseorang kanak-kanak adalah dijual dengan ikhlas dan jujur bagi sesuatu balasan yang memadai dengan tujuan untuk melaburkan hasil jualan itu dengan selamat dan untuk memperoleh pendapatan tambahan, maka penjualan harta itu hendaklah dikira sebagai sah.

Pelantikan penjaga oleh Mahkamah

90. (1) Jika tidak ada penjaga di sisi undang-undang, maka kewajipan bagi melantik seseorang penjaga untuk melindungi dan memelihara harta kanak-kanak itu adalah terletak ke atas Mahkamah dan pada membuat sesuatu pelantikan Mahkamah hendaklah terutama sekali memberi pertimbangan kepada kebajikan kanak-kanak itu.

(2) Pada menimbangkan apakah yang menjadi kebajikan bagi kanak-kanak itu, Mahkamah hendaklah mengambil perhatian kepada umur dan jantina kanak-kanak itu, watak dan kebolehan penjaga yang dicadangkan itu dan bagaimana karibnya persaudaraannya dengan kanak-kanak itu; kemahuan, jika ada, ibu bapanya yang telah mati, dan apa-apa hubungan penjaga yang dicadangkan itu yang sedia ada dan yang terdahulu dengan kanak-kanak itu atau dengan hartanya, dan jika kanak-kanak itu telah mencapai umur membolehkannya untuk membuat sesuatu pilihan yang bijak, maka Mahkamah boleh menimbangkan pilihannya itu.

Pelantikan ibu sebagai penjaga melalui wasiat

91. Seseorang ibu, sama ada seorang Islam atau seorang Kitabiyah, boleh dilantik dengan sah menjadi wasi bagi bapa, dan

dalam hal yang demikian ibu itu boleh menjalankan kuasanya sebagai penjaga melalui wasiat atau, jika tidak ada seorang penjaga di sisi undang-undang dia boleh dilantik sebagai penjaga di sisi undang-undang oleh Mahkamah, tetapi jika dia tidak dilantik sebagai demikian maka dia tidak boleh membuat apa-apa urusan mengenai harta kanak-kanak itu.

Penjaga bersama dengan ibu

92. Jika Mahkamah melantik ibu menjadi penjaga, Mahkamah boleh juga melantik seorang lain menjadi penjaga sama ada bagi diri atau harta kanak-kanak itu atau kedua-duanya, untuk bertindak bersama dengan ibu itu.

Perubahan kuasa penjaga harta

93. Pada melantik seseorang penjaga bagi harta seseorang kanak-kanak, Mahkamah boleh, dengan perintah, menentukan, menyekat, atau memperluaskan kuasa penjaga berhubungan dengannya, setakat mana yang perlu bagi kebajikan kanak-kanak itu.

Pemecatan penjaga

94. Mahkamah boleh pada bila-bila masa dan dari semasa ke semasa memecat seseorang penjaga, sama ada seorang ibu bapa atau orang lain dan sama ada dia adalah penjaga bagi diri atau harta kanak-kanak, dan boleh melantik seorang lain menjadi penjaga untuk menggantikannya.

Jaminan hendaklah diberi

95. (1) Jika seseorang dilantik oleh Mahkamah menjadi penjaga bagi harta seseorang kanak-kanak maka dia hendaklah, melainkan jika Mahkamah memerintahkan selainnya, memberi jaminan dengan nilai sebanyak mana yang ditetapkan bahawa dia akan melaksanakan kewajipan sebagai penjaga dengan sewajarnya.

(2) Jaminan itu hendaklah diberi mengikut cara yang ditetapkan pada masa itu bagi penerima yang dilantik oleh Mahkamah; dan penjaga yang dilantik itu hendaklah mengemukakan akaunnya pada tempoh yang diperintahkan, dan hendaklah membayar apa-apa baki yang diperakui kena dibayar olehnya ke dalam Mahkamah mengikut cara yang ditetapkan bagi penerima.

Had kuasa bagi penjaga yang dilantik oleh Mahkamah

96. (1) Seseorang penjaga bagi harta seseorang kanak-kanak yang dilantik oleh Mahkamah tidak boleh, tanpa kebenaran Mahkamah—

- (a) menjual, menggadaikan, menggadai janji, menukar, ataupun dengan cara lain melepaskan milik mana-mana harta alih atau harta tak alih kanak-kanak itu; atau
- (b) memajakkan mana-mana tanah kepunyaan kanak-kanak itu selama tempoh lebih daripada satu tahun.

(2) Apa-apa pelupusan harta seseorang kanak-kanak yang dilakukan dengan seksyen ini boleh ditetapkan sebagai tidak sah, dan atas pengisytiharan itu Mahkamah boleh membuat apa-apa perintah yang pada pendapatnya perlu untuk mengembalikan harta yang dilupuskan itu kepada kanak-kanak itu.

(3) Mahkamah tidak boleh membuat apa-apa perintah di bawah subseksyen (2) melainkan jika perlu atau baik bagi kepentingan kanak-kanak itu.

Penjaga tidak boleh memberi akuan penyelesaian mengenai harta modal

97. Seseorang penjaga bagi harta seseorang kanak-kanak yang dilantik oleh Mahkamah tidak boleh, melainkan jika Mahkamah memerintah selain dalam suatu hal, diberi kuasa untuk memberi akuan penyelesaian yang sewajarnya bagi apa-apa legasi atau apa-apa wang modal lain yang kena dibayar kepada atau boleh diterima oleh kanak-kanak itu.

Penjaga boleh menanggung kanak-kanak daripada pendapatan

98. (1) Seseorang penjaga bagi harta seseorang kanak-kanak yang dilantik oleh Mahkamah boleh membuat peruntukan yang berpatutan daripada pendapatan harta itu untuk menanggung nafkah dan pelajaran kanak-kanak itu mengambil kira kepada taraf kehidupan kanak-kanak itu; tetapi tiada apa-apa jumlah wang melebihi daripada tiga ratus ringgit sebulan boleh digunakan sedemikian tanpa kebenaran Mahkamah.

(2) Jika pendapatan dari harta kanak-kanak itu yang ada dalam tangan penjaga itu tidak mencukupi bagi maksud itu, atau jika wang adalah dikehendaki untuk kemajuan kanak-kanak itu, maka Mahkamah boleh memerintahkan supaya peruntukan bagi maksud itu diadakan dari harta modal kanak-kanak itu dan, bagi maksud itu, Mahkamah boleh membenarkan apa-apa bahagian dari harta kanak-kanak itu dijual, digadaikan, atau digadai janji dan boleh memberi apa-apa arahan mengenainya sebagaimana yang perlu bagi kepentingan kanak-kanak itu.

Perintah khas mengenai harta kecil

99. (1) Jika didapati, setelah mengambil kira kepada taraf kehidupan kanak-kanak itu dan kepada nilai hartanya dan juga kepada segala hal keadaan kes yang berkenaan adalah didapati suai manfaat supaya harta modal kanak-kanak itu digunakan bagi menanggung nafkah, pelajaran, atau kemajuannya dengan cara yang boleh mengelakkan perbelanjaan bagi membuat permohonan kepada Mahkamah, maka Mahkamah, daripada melantik seorang penjaga bagi harta kanak-kanak itu, boleh memerintahkan supaya segala harta kanak-kanak itu, dari apa jua jenis pun, diletakkan dalam tangan seseorang yang akan dilantik oleh Mahkamah, dengan kuasa penuh untuk membuat apa-apa urusan dan untuk menggunakan harta itu bagi maksud yang tersebut di atas menurut budi bicaranya sendiri bebas dari apa-apa kawalan; dan dalam hal yang demikian resit dari orang yang dilantik itu adalah menjadi akuan penyelesaian yang sewajarnya bagi sesiapa jua yang membuat apa-apa pembayaran atau pindah milik apa-apa harta kepadanya bagi pihak kanak-kanak itu.

(2) Mana-mana orang yang dilantik di bawah subseksyen (1) boleh diperintahkan oleh Mahkamah supaya mengemukakan suatu akaun mengenai urusan yang dibuat olehnya mengenai harta kanak-kanak itu.

(3) Mahkamah boleh, kerana apa-apa sebab yang memadai, membatalkan apa-apa perintah, atau membatalkan apa-apa pelantikan, yang dibuat di bawah subseksyen (1), dan boleh melantik seseorang lain dengan memberi kepadanya kuasa yang sama atau apa-apa kuasa yang lebih besar atau lebih kecil yang difikirkannya patut, atau boleh melantik seorang penjaga bagi harta kanak-kanak itu.

Permohonan untuk mendapatkan pendapat, dsb.

100. Seseorang penjaga boleh memohon kepada Mahkamah untuk mendapatkan pendapat, nasihat, atau budi bicaranya atas apa-apa soal mengenai pengurusan atau pentadbiran harta kanak-kanak itu.

Perintah larangan oleh Mahkamah

101. (1) Walau apa pun peruntukan seksyen 89, Mahkamah boleh, jika ia fikirkan perlu berbuat demikian, membuat suatu perintah melarang bapa atau datuk lelaki di sebelah bapa seorang kanak-kanak atau wasi mereka masing-masing atau wasi kepada wasi mereka masing-masing daripada—

- (a) menjual, menggadaikan, menggadai janji, menukar, ataupun dengan cara lain melepaskan milik mana-mana harta alih atau harta tak alih kanak-kanak itu; atau
- (b) memajakkan mana-mana tanah kepunyaan kanak-kanak itu selama suatu tempoh melebihi satu tahun,

tanpa mendapat kebenaran terlebih dahulu dari Mahkamah.

(2) Apa-apa pelupusan harta seseorang kanak-kanak melanggar perintah itu boleh ditetapkan sebagai tidak sah, dan atas pengisytiharan itu Mahkamah boleh membuat apa-apa perintah yang difikirkannya perlu untuk mengembalikan harta yang dilupuskan itu kepada kanak-kanak itu.

(3) Mahkamah tidak boleh membuat apa-apa perintah di bawah subseksyen (2) melainkan jika perlu atau baik bagi kepentingan kanak-kanak itu.

Penjaga bagi anak yatim

102. Jika bapa dan datuk lelaki seseorang kanak-kanak telah mati tanpa melantik seorang penjaga melalui wasiat, mana-mana penghulu, pegawai polis yang berpangkat tidak rendah daripada Sarjan, mana-mana orang yang menjaga kanak-kanak itu, atau mana-mana orang yang mempunyai kuasa seorang Pelindung di bawah Akta Kanak-Kanak 2001 [*Akta 611*]*, boleh menyebabkan

*CATATAN — Akta ini telah memansuhkan Akta Perlindungan Kanak-Kanak 1991 [*Akta 468*] (lihat subseksyen 130 Akta 611), yang telah memansuhkan Akta Kanak-Kanak dan Orang-Orang Muda 1947 [*Akta 232*] — lihat subseksyen 50(2) Akta 468

kanak-kanak itu dibawa ke hadapan Mahkamah dan Mahkamah boleh melantik seorang penjaga sama ada bagi diri atau bagi harta kanak-kanak itu, atau kedua-duanya.

103. *(Dipotong oleh Akta A902).*

Mahkamah hendaklah mengambil kira tentang nasihat pegawai kebajikan, dsb.

104. Apabila menimbangkan apa-apa soal berhubungan dengan jagaan atau nafkah seseorang kanak-kanak, Mahkamah hendaklah, bila-bila masa yang mungkin, menerima nasihat seseorang, sama ada pegawai awam atau tidak, yang terlatih atau berpengalaman dalam kebajikan kanak-kanak tetapi Mahkamah tidaklah terikat untuk menuruti nasihat itu.

Kuasa Mahkamah untuk menghalang anak dibawa keluar dari Malaysia

105. (1) Mahkamah boleh, atas permohonan bapa atau ibu seseorang anak—

- (a) jika keputusan sesuatu perbicaraan hal ehwal suami isteri belum selesai;
- (b) jika, di bawah sesuatu perjanjian atau di bawah perintah Mahkamah, hanya ibu sahaja atau bapa sahaja ada mempunyai jagaan atas anak itu manakala yang satu lagi itu tidak ada mempunyai jagaan,

mengeluarkan suatu injunksi menahan pihak yang satu lagi itu daripada membawa anak itu keluar dari Malaysia atau Mahkamah boleh membenarkan anak itu dibawa keluar daripada Malaysia sama ada tanpa syarat atau tertakluk kepada apa-apa syarat atau aku janji yang difikirkan patut oleh Mahkamah.

(2) Mahkamah boleh, atas permohonan mana-mana orang yang mempunyai kepentingan, mengeluarkan suatu injunksi menahan seseorang, selain orang yang mempunyai jagaan atas kanak-kanak itu, daripada membawa seseorang kanak-kanak keluar dari Malaysia.

(3) Kemungkiran mematuhi sesuatu perintah yang dibuat di bawah seksyen ini boleh dikenakan hukuman sebagai suatu penghinaan terhadap Mahkamah.

Relif-relif Lain

Kuasa bagi Mahkamah membatalkan dan menghalang perpindahan yang dimaksudkan untuk mengecewakan tuntutan nafkah

106.(1) Jika—

- (a) apa-apa perbicaraan hal ehwal suami isteri belum selesai; atau
- (b) sesuatu perintah telah dibuat di bawah seksyen 56, 59, atau 73 dan belum lagi dibatalkan; atau
- (c) nafkah kena dibayar di bawah apa-apa perjanjian kepada atau untuk faedah seorang isteri atau isteri yang dahulu atau anak,

Mahkamah hendaklah mempunyai kuasa atas permohonan—

- (i) jika ia berpuas hati bahawa apa-apa perpindahan harta telah dilakukan oleh suami atau suami yang dahulu atau ibu atau bapa bagi orang yang telah membuat atau yang bagi pihaknya telah dibuat permohonan itu, dalam masa tiga tahun sebelumnya, dengan tujuan di pihak orang yang melakukan perpindahan itu hendak mengurangkan kemampuannya membayar nafkah atau kemampuan suami itu membayar mut'ah atau hendak menghalang isterinya daripada apa-apa hak berhubungan harta itu, tertakluk kepada subseksyen (2), menghendaki orang yang membuat perpindahan itu membatalkan perpindahan itu; dan
- (ii) jika ia berpuas hati bahawa apa-apa perpindahan harta dicadang hendak dilakukan dengan sesuatu tujuan yang demikian, memberi suatu injunksi menghalang perpindahan itu.

(2) Bagi maksud seksyen ini—

“harta” ertinya apa-apa jenis harta, alih atau tak alih, dan termasuklah wang;

“perpindahan” termasuklah suatu penjualan, pemberian, pajakan, gadai janji, atau apa-apa transaksi lain yang dengannya pemunyaan atau pemilikan harta itu adalah dipindah milik atau dibebankan tetapi tidak termasuk suatu perpindahan yang dilakukan kerana wang atau suatu bernilai wang kepada atau untuk faedah seseorang yang bertindak dengan suci hati dan dengan tidak mengetahui tujuan perpindahan itu dilakukan.

(3) Kemungkiran mematuhi sesuatu perintah yang dibuat di bawah seksyen ini boleh dikenakan hukuman sebagai suatu penghinaan terhadap Mahkamah.

Injunksi terhadap gangguan

107. (1) Mahkamah hendaklah mempunyai kuasa dalam masa perbicaraan hal ehwal suami isteri masih belum selesai atau pada atau selepas pemberian sesuatu perintah perceraian, fasakh, atau pembatalan, memerintahkan seseorang menahan dirinya daripada mengganggu atau mencero boh; dengan apa-apa cara pun ke atas suami atau isteri atau bekas suami atau bekas isterinya.

(2) Kemungkiran mematuhi sesuatu perintah yang dibuat di bawah seksyen ini boleh dikenakan hukuman sebagai suatu penghinaan terhadap Mahkamah.

BAHAGIAN VIII

PELBAGAI

Pengiktirafan perkahwinan orang Islam yang dilakukan di luar Wilayah Persekutuan

108. (1) Sesuatu perkahwinan orang Islam yang dilakukan di luar Wilayah Persekutuan, selain perkahwinan yang diakadnikahkan di sesuatu Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi, atau Pejabat Konsul Malaysia di bawah seksyen 24 hendaklah diiktiraf sebagai sah bagi segala maksud Akta ini jika—

- (a) perkahwinan itu telah dilakukan mengikut cara yang dikehendaki atau dibenarkan oleh undang-undang tempat di mana ia telah dilakukan;
- (b) setiap satu pihak itu mempunyai, pada masa perkahwinannya itu, keupayaan berkahwin di bawah undang-undang tempat bermastautinnya; dan
- (c) jika salah satu pihak itu adalah seorang pemastautin di Wilayah Persekutuan, kedua-dua pihak ada mempunyai keupayaan berkahwin mengikut Akta ini.

(2) (*Dipotong oleh Akta A902*).

Pengiktirafan perkahwinan yang dilakukan di Kedutaan, dsb., di Wilayah Persekutuan

109.(1) Sesuatu perkahwinan orang Islam yang bukan warganegara Malaysia yang dilakukan di sesuatu Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi, atau Pejabat Konsul negara asing di Wilayah Persekutuan hendaklah diiktiraf sebagai sah bagi segala maksud Akta ini jika—

- (a) perkahwinan itu telah dilakukan mengikut cara yang dikehendaki atau dibenarkan oleh undang-undang negara Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi, atau Pejabat Konsul itu, atau mengikut cara yang dibenarkan di bawah Akta ini;
- (b) setiap satu pihak itu ada mempunyai, pada masa perkahwinannya itu, keupayaan berkahwin di bawah undang-undang tempat bermastautinnya; dan
- (c) jika salah satu pihak itu adalah seorang pemastautin di Wilayah Persekutuan, kedua-dua pihak ada mempunyai keupayaan berkahwin mengikut Akta ini.

(2) (*Dipotong oleh Akta A902*).

Kesahtarafan Anak

Siapakah yang dikaitkan sebagai bapa

110. Jika seseorang perempuan yang berkahwin dengan seseorang lelaki melahirkan seorang anak lebih daripada enam bulan qamariah dari tarikh perkahwinannya itu atau dalam masa empat tahun qamariah selepas perkahwinannya itu dibubarkan sama ada oleh sebab kematian lelaki itu atau oleh sebab perceraian, dan perempuan itu pula tidak berkahwin semula, maka lelaki itu hendaklah disifatkan sebagai bapa anak itu, tetapi lelaki itu boleh, dengan cara *li'an* atau kutukan, menafikan anak itu sebagai anaknya di hadapan Mahkamah.

Kelahiran lebih empat tahun selepas pembubaran perkahwinan

111. Jika anak itu dilahirkan lebih daripada empat tahun qamariah selepas perkahwinan itu dibubarkan sama ada oleh sebab kematian

lelaki itu atau oleh sebab perceraian, lelaki itu tidak boleh disifatkan sebagai bapa anak itu melainkan jika lelaki itu atau mana-mana warisnya menegaskan bahawa anak itu adalah anak lelaki itu.

Kelahiran selepas pengakuan bahawa 'iddah telah tamat

112. Jika seorang perempuan, yang tidak berkahwin semula, membuat satu pengakuan bahawa tempoh 'iddahnya telah tamat sama ada 'iddah itu adalah oleh sebab kematian atau perceraian dan perempuan itu kemudiannya melahirkan seorang anak, maka suami perempuan itu tidak boleh disifatkan sebagai bapa anak itu melainkan jika anak itu telah dilahirkan kurang daripada empat tahun qamariah dari tarikh perkahwinan itu dibubarkan oleh sebab kematian suaminya itu atau oleh sebab perceraian.

Persetubuhan syubhah

113. Jika seorang lelaki melakukan persetubuhan syubhah dengan seorang perempuan dan kemudiannya perempuan itu melahirkan seorang anak dalam tempoh antara enam bulan qamariah hingga empat tahun qamariah selepas persetubuhan itu, maka lelaki itu hendaklah disifatkan sebagai bapa anak itu.

Syarat-syarat bagi pengakuteraan yang sah

114. Jika seseorang lelaki mengaku seorang lain, sama ada dengan nyata atau dengan tersirat, sebagai anaknya yang sah, lelaki itu hendaklah disifatkan sebagai bapa anak itu jika syarat-syarat yang berikut dipenuhi, iaitu—

- (a) tiada seseorang lain disifatkan sebagai bapa anak itu;
- (b) perbezaan antara umur lelaki itu dengan umur anak itu memunasabahkan pertalian antara mereka sebagai bapa dan anak;
- (c) jika anak itu telah akil baligh, di mana dia boleh membuat keputusan, anak itu telah mempersetujui tentang dia diakui sebagai anak;
- (d) lelaki dan ibu anak itu mungkin boleh disatukan dengan sah dalam perkahwinan pada masa pembenihan;

- (e) pengakuterimaan itu bukannya semata-mata mengakui anak itu sebagai anaknya, tetapi mengakui anak itu sebagai anak sah tarafnya;
- (f) lelaki itu adalah berkeupayaan membuat kontrak;
- (g) pengakuterimaan itu dibuat dengan tujuan semata-mata untuk memberi taraf kesahtarafan;
- (h) pengakuterimaan itu adalah jelas maksudnya dan anak itu adalah diakui sebagai anak kandungnya.

Anggapan daripada pengakuterimaan boleh dipatahkan

115. Anggapan yang berbangkit daripada pengakuterimaan yang dibuat oleh seseorang bahawa dia adalah bapa kepada seseorang yang diakuinya sebagai anak boleh dipatahkan hanya dengan—

- (a) penolakan di pihak orang yang telah diakui sebagai anak itu;
- (b) bukti bahawa perbezaan umur antara pihak yang mengaku dan pihak yang diakui adalah sebegitu kecil, atau bahawa umur pihak yang diakui adalah sebegitu tinggi, hingga menyebabkan pertalian yang dikatakan itu mustahil dari segi fizikal;
- (c) bukti bahawa pihak yang diakui itu adalah sebenarnya anak seorang lain; atau
- (d) bukti bahawa ibu anak itu tidak mungkin menjadi isteri yang sah kepada pihak yang mengaku pada masa percantuman benih anak itu.

Pengakuterimaan oleh perempuan yang sedang dalam 'iddah

116. Jika orang yang membuat pengakuterimaan itu adalah seorang perempuan yang berkahwin atau yang sedang dalam 'iddah, suami perempuan itu tidak boleh disifatkan sebagai bapa kepada orang yang diakui itu melainkan jika pengakuan perempuan itu disahkan oleh suaminya itu atau disahkan dengan keterangan.

Mengakuterima seorang lain sebagai ibu atau bapa

117. Jika seseorang mengaku terima seorang lain sebagai bapa atau ibunya, maka pengakuterimaan itu, jika dipersetujui atau

disahkan oleh orang yang diaku terima itu, sama ada dalam masa hayat atau selepas kematian orang yang mengaku terima itu, adalah menjadi suatu perkeluargaan yang sah, setakat mana perhubungan di antara bapa atau ibu dengan anak itu sahaja, dengan syarat bahawa memandangkan kepada umur orang yang membuat pengakuan dan umur orang yang diterima itu maka adalah munasabah orang yang diaku terima itu menjadi ibu atau bapa kepada orang yang mengaku terima sedemikian.

Pengakuterimaan lain daripada sebagai anak, ibu, atau bapa

118. Jika seseorang mengaku terima seorang lain sebagai seorang keluarga, selain sebagai seorang anak, ibu, atau bapa, pengakuterimaan itu tidak boleh menyentuh mana-mana orang lain melainkan orang lain itu mengesahkan pengakuterimaan itu.

Pengakuterimaan tidak boleh dibatalkan

119. Sebaik sahaja pengakuterimaan atau pengesahan dibuat berkenaan dengan pertalian sebagai bapa dan anak atau hubungan perkeluargaan atau persaudaraan, maka pengakuterimaan atau pengesahan itu tidak boleh dibatalkan.

Perintah supaya Hidup Bersama Semula

Permohonan oleh isteri yang ditinggal langsung

120. Jika seseorang telah tidak lagi hidup bersama dengan isterinya mengikut cara yang dikehendaki oleh Hukum Syarak, isteri itu boleh memohon kepada Mahkamah untuk mendapatkan perintah supaya orang itu hidup bersama semula dengan isterinya.

Rayuan

Rayuan

121. Mana-mana orang yang terkilan dengan mana-mana keputusan mana-mana Mahkamah, atau mana-mana Pendaftar di bawah Akta ini boleh merayu kepada Mahkamah Rayuan Syariah.

122. (*Dipotong oleh Akta A902*).

BAHAGIAN IX

PENALTI

Poligami tanpa kebenaran Mahkamah

123. Seseorang lelaki, berkahwin lagi di mana-mana jua pun dalam masa perkahwinannya yang sedia ada masih berterusan tanpa mendapat kebenaran secara bertulis terlebih dahulu dari Mahkamah maka dia melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum denda tidak melebihi satu ribu ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

Perceraian di luar Mahkamah dan tanpa kebenaran Mahkamah

124. Seseorang lelaki menceraikan isterinya dengan melafazkan talaq dengan apa-apa bentuk di luar Mahkamah dan tanpa kebenaran Mahkamah itu maka dia melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum denda tidak melebihi satu ribu ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

Tidak membuat laporan

125.(1) Sesiapa sahaja yang berkewajipan membuat sesuatu laporan di bawah Akta ini dan dia dengan sengaja cuai atau tidak berbuat demikian maka dia melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum denda tidak melebihi satu ribu ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

(2) Sesiapa sahaja yang berkewajipan membuat sesuatu laporan atau dikehendaki mengemukakan sesuatu permohonan di bawah Akta ini atau dikehendaki memberi sesuatu maklumat atau menyempurnakan atau menandatangani apa-apa dokumen yang perlu di sisi undang-undang bagi maksud melaksanakan pendaftaran dokumen itu dan dia dengan sengaja cuai atau tidak membuat laporan itu atau mematuhi kehendak itu maka dia melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum denda tidak melebihi satu ribu ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

Meninggal langsung isteri

126. Mana-mana orang telah diperintahkan oleh Mahkamah supaya hidup bersama semula dengan isterinya dan dia bersengaja

cuai atau tidak mematuhi perintah itu maka dia melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum denda tidak melebihi seribu ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

Menganiaya isteri

127. Mana-mana orang yang menganiaya isterinya atau menipu harta isterinya melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum denda tidak melebihi satu ribu ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

Tidak memberi keadilan yang sewajarnya kepada isteri

128. Mana-mana orang yang tidak memberi keadilan sewajar kepada isterinya mengikut Hukum Syarak melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum denda tidak melebihi satu ribu ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

Isteri tidak menurut perintah

129. Seseorang perempuan yang dengan sengaja tidak menurut sesuatu perintah yang diberi oleh suaminya yang sah mengikut Hukum Syarak melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum denda tidak melebihi satu ratus ringgit atau, bagi kesalahan kali kedua atau kali kemudiannya, denda tidak melebihi lima ratus ringgit.

Jadi murtad untuk membatalkan perkahwinan

130. Mana-mana orang yang tidak suka akan suami atau isterinya dan dengan perdayaan menjadikan dirinya murtad untuk membatalkan perkahwinannya melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum penjara tidak melebihi setahun.

Persetubuhan luar nikah di antara orang yang bercerai

131. (1) Seseorang lelaki yang, setelah menceraikan dengan sah isterinya, bersekedudukan semula dengannya tanpa terlebih dahulu melafazkan ruju' yang sah melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum denda tidak melebihi lima ratus ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi tiga bulan atau kedua-duanya.

(2) Jika isterinya itu tidak tahu pada masa persekedudukan semula itu tentang telah berlakunya perceraian itu, maka suami itu melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum denda tidak melebihi satu ribu ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

(3) Seseorang perempuan yang bersubahat melakukan suatu kesalahan di bawah subseksyen (1) melakukan suatu kesalahan dan hendaklah dihukum denda tidak melebihi satu ribu ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

Kecuaian dengan sengaja untuk mematuhi perintah

132. (1) Tanpa menjejaskan hak mana-mana orang yang mempunyai kepentingan di bawah mana-mana perintah yang dibuat di bawah Akta ini untuk menguatkuasakan perintah di bawah Akta ini atau di bawah mana-mana undang-undang lain, Mahkamah yang telah membuat perintah itu, dalam hal kegagalan dengan sengaja untuk mematuhinya, boleh, jika perintah sedemikian menghendaki pembayaran apa-apa amaun, mengarahkan amaun yang kena dibayar itu dilevi mengikut cara yang diperuntukkan oleh undang-undang bagi melewi denda yang dikenakan oleh Mahkamah atau boleh menjatuhkan hukuman pemenjaraan kepada orang yang dengan sengaja gagal mematuhinya jika perintah pembayaran tiap-tiap bulan masih belum dibayar, atau, dalam mana-mana hal yang lain, pembayaran satu tahun yang masih belum dibayar.

(2) Mahkamah boleh—

- (a) jika perintah yang dibuat di bawah subseksyen (1) menetapkan bagi pembayaran dibuat secara bulanan, menghukum orang yang dengan sengaja gagal mematuhinya dengan pemenjaraan tidak melebihi sebulan bagi setiap bayaran bulanan yang masih belum dibayar; dan
- (b) dalam mana-mana hal lain, menghukum orang yang dengan sengaja gagal mematuhi perintah yang dibuat di bawah subseksyen (1) dengan pemenjaraan tidak melebihi setahun bagi mana-mana pembayaran yang masih belum dibayar.

Percubaan dan subahat

133. Sesiapa sahaja yang cuba melakukan, atau bersubahat melakukan, suatu kesalahan di bawah Akta ini melakukan suatu kesalahan yang boleh dikenakan hukuman sama seperti yang diperuntukkan bagi kesalahan itu.

BAHAGIAN X

AM

Kuasa bagi membuat kaedah-kaedah

134. (1) Yang di-Pertuan Agong, atas nasihat Majlis, boleh, melalui pemberitahuan dalam *Warta*, membuat kaedah-kaedah untuk mengawal amalan dan tatacara dalam semua prosiding hal ehwal suami isteri di bawah Akta ini mengikut sebagaimana yang difikirkannya suai manfaat dan kaedah-kaedah untuk menetap dan mengawal fi dan kos yang kena dibayar dalam semua prosiding itu; tertakluk kepadanya itu, semua prosiding di bawah Akta ini hendaklah dikawal oleh amalan dan tatacara Mahkamah yang ditetapkan oleh Enakmen Pentadbiran, setakat mana amalan dan tatacara itu tidak berlawanan dengan Akta ini.

(2) Mengenai perkara amalan dan tatacara dalam prosiding hal ehwal suami isteri yang tidak diperuntukkan dengan nyata dalam Akta ini atau dalam apa-apa kaedah-kaedah yang dibuat di bawah Akta ini atau dalam Enakmen Pentadbiran, Mahkamah boleh memakai apa-apa amalan dan tatacara yang difikirkannya wajar bagi mengelakkan ketidakadilan dan bagi menyelesaikan perkara yang dipersoalkan antara pihak-pihak.

(3) Yang di-Pertuan Agong, atas nasihat Majlis, boleh, melalui pemberitahuan dalam *Warta*, membuat kaedah-kaedah bagi maksud Akta ini dan, tanpa menyentuh keluasan yang tersebut itu, kaedah-kaedah itu boleh mengadakan peruntukan bagi—

- (a) cara bagaimana Pendaftar Perkahwinan, Perceraian, dan Ruju' Orang Islam hendak menjalankan kuasa yang diberikan kepada mereka oleh Akta ini;
- (b) bentuk Daftar Perkahwinan, Perceraian, dan Ruju' dan surat perakuan nikah, perceraian, dan ruju' dan cara bagaimana Daftar dan surat perakuan dikehendaki disimpan;

- (c) membekal dan menyimpan dalam jagaan selamat Daftar Perkahwinan, Perceraian, dan Ruju', buku nota Pendaftar, dan segala akuan yang dibuat bagi maksud Akta ini;
- (d) menyediakan dan mengemukakan penyata perkahwinan, perceraian, dan ruju' yang didaftarkan di bawah Akta ini;
- (e) bentuk apa-apa perakuan, notis, atau dokumen lain yang dikehendaki bagi maksud melaksanakan Akta ini;
- (f) membuat carian dan memberi salinan yang diakui sah;
- (g) fi yang boleh dikenakan bagi maksud Akta ini;
- (h) hukuman kerana melanggar atau tidak mematuhi mana-mana kaedah yang dibuat di bawah Akta ini; dan
- (i) perkara lain bagi maksud melaksanakan Akta ini.

Pemberhentian pemakaian Enakmen Selangor 3 tahun 1952

135. Bahagian VI, VII, seksyen 155, 156, 158, 159, 160, dan perenggan 178(n) Enakmen Pentadbiran adalah dengan ini dimansuhkan dan hendaklah oleh sebab itu terhenti daripada terpakai bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur.*

*CATATAN — Peruntukan ini juga terpakai kepada Wilayah Persekutuan Labuan — lihat seksyen 8 Akta A828

JADUAL

[Subseksyen 2(3)]

**BENTUK SKRIP BAHASA ARAB BAGI PERKATAAN DAN UNGKAPAN
TERTENTU**

darar syarie	—	ضرر شرعى
fasakh	—	برد شرعى
mastautin	—	مستوطن
hakim syarie	—	حاكم شرعى
hukum syarak	—	حكم شرع
Kitabiyah	—	كتابية
kariah	—	قرية
mut'ah	—	متمعة
nasab	—	نسب
ruju'	—	رجوع
Ta'liq	—	تعليق
persetubuhan syubhah	—	فرستوبهن (وطء) شبهة
khul'	—	خلع
Shiqaq	—	شقاق
Hakam	—	حكم
thayyib	—	طيب
ba-in kubra	—	بائن الكبرى
wali	—	ولي
ba-in sughra	—	بائن الصغرى
talaq raj'i	—	طلاق رجعى
Hadhinah	—	حضينة
hadhanah	—	حضانة
mumaiyiz	—	مميز

li'an	—	لحان
nafkah	—	نفقة
nusyuz	—	نشوز
kadi	—	قاضي
Bani Ya'qub	—	بني يعقوب
qamariah	—	قمريه

UNDANG-UNDANG MALAYSIA**Akta 303****AKTA UNDANG-UNDANG KELUARGA ISLAM
(WILAYAH PERSEKUTUAN) 1984****SENARAI PINDAAN**

Undang-undang yang meminda	Tajuk ringkas	Berkuatkuasa dari
Akta A828 ...	Akta Undang-Undang Keluarga Islam (Wilayah Persekutuan) (Pindaan) 1992	17-07-1992
Akta A902 ...	Akta Undang-Undang Keluarga Islam (Wilayah Persekutuan) (Pindaan) 1994	09-09-1994
P.U.(A)247/2002	Perintah Wilayah Persekutuan Putrajaya (Pemerluasan dan Ubah Suaian Akta Undang-Undang Keluarga Islam (Wilayah Persekutuan) 1984) 2002	01-02-2001

UNDANG-UNDANG MALAYSIA

Akta 303

AKTA UNDANG-UNDANG KELUARGA ISLAM (WILAYAH PERSEKUTUAN) 1984

SENARAI SEKSYEN YANG DIPINDA

Seksyen	Kuasa meminda	Berkuat kuasa dari
1	Akta A828	17-07-1992
	P.U.(A)247/2002	01-02-2001
2	Akta A828	17-07-1992
	Akta A902	09-09-1994
	P.U.(A)247/2002	01-02-2001
3	Akta A828	17-07-1992
8	Akta A902	09-09-1994
9	Akta A902	09-09-1994
12	Akta A902	09-09-1994
13	Akta A902	09-09-1994
15	Akta A902	09-09-1994
23	Akta A902	09-09-1994
28	Akta A902	09-09-1994
41	Akta A902	09-09-1994
45	Akta A902	09-09-1994
47	Akta A902	09-09-1994

*Undang-Undang Keluarga Islam
(Wilayah-Wilayah Persekutuan)*

83

Seksyen	Kuasa meminda	Berkuat kuasa dari
48	Akta A902	09-09-1994
50A	Akta A902	09-09-1994
52	Akta A828	17-07-1992
	Akta A902	09-09-1994
53	Akta A828	17-07-1992
	Akta A902	09-09-1994
55	Akta A902	09-09-1994
55A	Akta A902	09-09-1994
65	Akta A902	09-09-1994
69	Akta A902	09-09-1994
71	Akta A902	09-09-1994
77	Akta A902	09-09-1994
78	Akta A902	09-09-1994
80	Akta A902	09-09-1994
81	Akta A902	09-09-1994
82	Akta A902	09-09-1994
83	Akta A902	09-09-1994
86	Akta A902	09-09-1994
103	Akta A902	09-09-1994
108	Akta A902	09-09-1994
109	Akta A902	09-09-1994
110	Akta A902	09-09-1994
121	Akta A902	09-09-1994

Seksyen	Kuasa meminda	Berkuat kuasa dari
122	Akta A902	09-09-1994
126	Akta A902	09-09-1994
130	Akta A902	09-09-1994
131	Akta A902	09-09-1994
132	Akta A902	09-09-1994
135	Akta A828	17-07-1992
